

Hallitus 25.4.2024

Kokoustiedot

Aika 25.4.2024 klo 10.00 - 11.52
Paikka Etäkokous, Microsoft Teams

Osanottajaluettelo

Puheenjohtaja	Lyly Lauri	SDP, poistui klo 11.49
I varapuheenjohtaja	Vuornos Henrik	Kok., poistui klo 10.43, palasi klo 10.45, poistui klo 11.49
II varapuheenjohtaja	Rossi Markku	Kesk., poistui klo 11.49
	Ahola Lotta	Kok.
	Kummola Kalervo	Kok., saapui klo 10.02
	Talvitie Mari-Leena	Kok., saapui klo 10.21
	Nahkuri Miia	SDP
	Räsänen Joonas	SDP, saapui klo 10.04, poistui klo 11.25
Puheenjohtaja kohdat 40-41	Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa	Kesk.
	Kankaanniemi Toimi	PS, poistui klo 11.51
	Pentikäinen Pia	PS
	Lumela Meri	Vihr., poistui klo 11.04
	Sauri Pekka	Vihr.
	Korhonen Martti	Vas., poistui klo 11.49
	Johansson Johan	RKP, poistui klo 11.41

Varajäsenet puolueittain sijaantulojärjestyksessä

Virsunen Jussi	Kok.
Vierunen Maarit	Kok.
Alatalo Juuso	SDP
Valtanen Pirkko	SDP
Jalonen Vesa	Kesk.
Häggman Johanna	Kesk.
Ylhäinen Taito	PS, saapui klo 10.30
Mustakallio Jaakko	Vihr.
Lintula Tiia	Vihr.
Järvinen Anni	Vas., poistui klo 11.11
Brännkärr Malin	RKP

Valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat

Puheenjohtaja	Sazonov Daniel	Kok.
II varapuheenjohtaja	Vehkaperä Mirja	Kesk.

Muut läsnäolijat

Karhunen Minna	toimitusjohtaja
Reina Timo	varatoimitusjohtaja
Tainio Hanna	varatoimitusjohtaja
Stenman Ulf	johtaja, ruotsinkieliset asiat
Liippola Elina	talousjohtaja, poistui klo 11.46, saapui klo 11.47
Pohjola Kirsi	kokouksen sihteeri

sekä työjärjestyksessä mainitut puhe- ja läsnäolo-oikeudet.

Hallitus 25.4.2024

Asiat

- 21 Kokouksen avaus
- 22 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 23 Pöytäkirjan tarkastajan valinta
- 24 Esityslistan hyväksyminen
- 25 Ajankohtaiskatsaus
- 26 Kuntaliiton talouskatsaus, tammi-maaliskuu 2024
- 27 Suomen Kuntaliitto ry:n ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös vuodelta 2023
- 28 Kuntaliiton vuosikertomus 2023
- 29 Suomen Kuntaliiton jäsenluettelo ja yhteistyöjäsenet ja palvelusopimusasiakkaat 2023
- 30 Neuvottelukuntien toimintakertomukset 2023
- 31 Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenmaksu vuodelle 2025
- 32 Ruotsinkielisen neuvottelukunnan kokoonpanon täydentäminen
- 33 Vaalivalmistelutoimikunnan asettaminen
- 34 Vaalilautakunnan asettaminen
- 35 Kuntaliiton valtuuskunnan kevätkokous 23.5.2024
- 36 Yhtiökokousedustajan valinta sekä toimiohje Inservio Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen
- 37 KL-Kuntahankinnat Oy:n ainoan osakkeenomistajan kirjallinen päätös 1/2024
- 38 Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous
- 39 Muut asiat
- 40 Kuntaliitto Holding Oy:n ainoan osakkeenomistajan kirjallinen päätös 1/2024
- 41 Kokouksen päättäminen

Hallitus 25.4.2024

21

Kokouksen avaus

Ehdotus Puheenjohtaja avaa hallituksen kokouksen.

Päätös Puheenjohtaja avasi hallituksen kokouksen klo 10.00.

22

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Liite 1, 22 § Sihteerin laatima läsnäololista etäosallistujista

Sääntöjen mukaan hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Kutsu lähetetään hallituksen varsinaisille jäsenille ja varajäsenille 18.4.2024.

Hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä. Hallituksen kokouksiin osallistuvat myös varajäsenet.

Kokouksen sihteeri laatii etänä kokoukseen osallistuvista läsnäolijoista läsnäololistan, joka otetaan pöytäkirjan liitteeksi.

Ehdotus Todetaan kokouksen osanottajat ja päätösvaltaisuus.

Päätös Suoritettussa nimenhuudossa todettiin kokoukseen osallistuvat hallituksen jäsenet ja varajäsenet. Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

23

Pöytäkirjan tarkastajan valinta

Hallituksen työjärjestyksen 17 §:n mukaan hallituksen pöytäkirjan allekirjoittaa kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri. Pöytäkirjan oikeellisuuden tarkastaa kokouksen siihen valitsema jäsen.

Ehdotus Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajaksi hallituksen jäsen Kalervo Kummola.

Päätös Kokouksen pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin hallituksen jäsen Miia Nahkuri.

24

Esityslistan hyväksyminen

Ehdotus Hallitus hyväksyy kokouksen esityslistan muutoksitta/seuraavin muutoksin:

Päätös Hallitus hyväksyi kokouksen esityslistan muutoksitta.

25

Ajankohtaiskatsaus

KL-Kuntahankinnat Oy, ajankohtaiskatsaus
toimitusjohtaja Raili Hilakari

Kehysriihen saldo ja kuntatalouden näkymät
varatoimitusjohtaja Timo Reina, pääekonomisti Minna Puna-
kallio

Hallitus 25.4.2024

Kuntaliiton vuosikertomus 2022
viestintäpäällikkö Hanna Kaukopuro-Klemetti

Inservio Oy:n ensimmäinen toimintakausi
talousjohtaja Elina Liippola

Kuntaliiton tilinpäätös 2022
talousjohtaja Elina Liippola

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Henrik Vuornos poistui tämän käsittelyn aikana klo 10.43 ja palasi klo 10.45.

Meri Lumela poistui tämän asian käsittelyn aikana klo 11.04.

Anni Järvinen poistui tämän asian käsittelyn aikana klo 11.11.

Joona Räsänen poistui tämän asian käsittelyn aikana klo 11.25.

Johan Johansson poistui tämän asian käsittelyn aikana klo 11.40.

Merkittiin saadut esittelyt tiedoksi.

26

Kuntaliiton talouskatsaus, tammi-maaliskuu 2024

Liite 1, 26 § Kuntaliiton talouskatsaus, tammi-maaliskuu 2024

Liite 2, 26 § Talousraportti kumulatiivinen maaliskuu 2024

Liite 3, 26 § Sijoitussalkun markkina-arvon kehitys, maaliskuu 2024

Jakso tammikuu-maaliskuu 2024

Kuntaliiton varsinaisen toiminnan tuotot ovat yhteensä 4 176 161 euroa alittaen budjetin 4 190 473 euroa 14 312 eurolla.

Kaikki kustannukset ovat yhteensä 4 821 930 euroa, jolloin budjetti 5 553 208 euroa alittuu 731 278 eurolla.

Tuotto-/kulujäämä ennen sijoitus- ja rahoitustoimintaa on -645 769 euroa budjetin ollessa -1 362 735 euroa. Eroa budjettiin on +716 966 euroa.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos on +532 313 euroa budjetin ollessa +585 000 euroa. Eroa budjettiin on -52 687 euroa.

Suomen Kuntaliitto ry:n tulos jaksolla on -113 457 euroa, kun se budjetissa on -777 735 euroa. Ero budjettiin on +664 278 euroa.

Sijoitussalkun markkina-arvo 31.3.2024 on 85,9 milj. euroa, joka on +2,1 milj. euroa (+2,5%) verrattuna 29.2.2024 tilanteeseen ja +4,0 milj. euroa (+4,8%) verrattuna salkun markkina-arvoon 31.12.2023 (81,9 milj. euroa)

Suomen Kuntaliitto ry:n taseen oma pääoma oli tilikauden alussa 103,1 milj. euroa ja maaliskuun lopussa 103,0 milj. euroa. Muutos tilikauden aikana on -0,1 milj. euroa. Taseen loppusumma on 117,8 milj. euroa (vuosi 2023: 127,3 milj. euroa)

Ehdotus

Merkitään tiedoksi. /MK

Päätös

Merkittiin katsaus tiedoksi.

Hallitus 25.4.2024

27

Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2023

Liite 1, 27 § Kuntaliiton tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Kuntaliiton sääntöjen mukaan yhdistyksen tilit päätetään kalenterivuositain. Niiden samoin kuin muiden yhdistyksen hallintoa ja taloudenpitoa koskevien asiakirjojen on oltava valmiina tilintarkastajan tarkistettavaksi huhtikuun 20. päivään mennessä.

Edelleen sääntöjen mukaan valtuuskunnan tehtävänä on kevätkokouksessaan hyväksyä hallituksen kertomus yhdistyksen toiminnasta edellisenä vuonna samoin kuin vahvistaa yhdistyksen tilinpäätös saatuaan asiasta tilintarkastajan lausunnon.

Kuntaliitto-konsernin 2023 alijäämä on 634 582 euroa (v. 2022: -1 382 353 euroa) ja Kuntaliiton (emoyhdistys) alijäämä 9 615 134 euroa (v. 2022: +833 392).

Konsernitaseen loppusumma on 137 161 807 euroa (v. 2022: 156 739 126) ja Kuntaliiton (emoyhdistys) taseen loppusumma on 108 523 543 euroa (v. 2022: 133 418 876).

Liitteenä olevan Suomen Kuntaliiton (emoyhdistys) vuoden 2023 tilinpäätöksen keskeisiä lukuja ovat:

<i>1000 euroa</i>	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2022
Varsinainen toiminta			
Tuotot	5.339	3.619	5.192
Kulut	-20.375	-22.613	-26.096
Kulujäämä	-15.036	-18.994	-20.904
Varainhankinta	12.426	12.701	18.675
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	-7.005	4.450	3.062
Tilikauden tulos	-9.615	-1.843	833

Luvut ovat tilintarkastettuja.

Esityslistan liitteenä on ehdotus Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätökseksi ja toimintakertomukseksi vuodelta 2023.

Ehdotus

Hallitus päättää

- hyväksyä ja allekirjoittaa Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin vuoden 2023 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen esityslistan liitteen 1, 27 § mukaisena,
- esittää liiton valtuuskunnalle, että valtuuskunta päättää vahvistaa esityslistan liitteen 1, 27 § mukaisen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2023 ja

Hallitus 25.4.2024

3. esittää liiton valtuuskunnalle, että Suomen Kuntaliitto ry:n vuoden 2023 tilikauden alijäämä 9.615.134,38 euroa kirjataan Edellisten tilikausien ylijäämä -tilille liiton oman pääoman vähennykseksi. /MK

Päätös Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

28 Kuntaliiton vuosikertomus 2023

Liite 1, 28 § Suomen Kuntaliiton vuosikertomus 2023

Vuosikertomuksessa on esitelty liiton toimintaa ja toiminnan tuloksia vuonna 2023.

Ehdotus Hallitus päättää

- hyväksyä Suomen Kuntaliiton vuosikertomuksen 2023 esityslistan liitteen 1, 28 § mukaisena,
- antaa tiedoksi liiton valtuuskunnalle Kuntaliiton vuosikertomuksen 2023 esityslistan liitteen 1, 28 § mukaisena,
- valtuuttaa Kuntaliiton toimitusjohtajan tekemään tarvittaessa kertomukseen mahdollisia viimeisteleviä muutoksia ennen sen julkaisua. /MK

Päätös Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

29 Suomen Kuntaliiton jäsenluettelo ja yhteistyöjäsenet ja palvelusopimusasiakkaat 2023

Liite 1, 29 § Kuntaliiton jäsenet 2023

Liite 2, 29 § Kuntaliiton yhteistyöjäsenet ja palvelusopimusasiakkaat 2023

Yhdistyslain (11 §) mukaan hallituksen on pidettävä luetteloja yhdistyksen jäsenistä. Kuntaliiton säännöissä on määräykset yhdistyksen jäsenyydestä, yhdistykseen liittymisestä, erottamisesta ja jäsenmaksusta sekä kuntien muodostamien yhteisöjen palvelusta. Jäsenmaksu on suoritettava vuosittain maaliskuun ensimmäiseen päivään mennessä, jollei valtuusto toisin päättä. Yhdistyksen hallitus voi erottaa jäsenmaksun laiminlyöneen jäsenen yhdistyksestä, mikäli jäsenmaksua ei ole maksukehotuksen jälkeen maksettu määräajassa.

Yhdistyksen jäsenluettelo (309 kuntaa) on käytännön mukaan ollut listattuna valtuuskunnan talousarviopäätöksen yhteydessä jäsenmaksuja päätettäessä. Lisäksi Kuntaliitto palvelee yhteistyöjäseninä kuntayhtymiä ja muita kuntien muodostamia ja omistamia yhteisöjä. Liitteinä ovat luettelot jäsenistä sekä yhteistyöjäsenistä ja palvelusopimusasiakkaista 2023.

Kaikki jäsenet ovat suorittaneet jäsenmaksunsa.

Ehdotus Hallitus päättää merkitä tiedoksi jäsenmaksutilanteen 2023. /MK

Päätös Hallitus päätti merkitä tiedoksi jäsenmaksutilanteen 2023.

Hallitus 25.4.2024

30 Neuvottelukuntien toimintakertomukset 2023

Liite 1, 30 § Pienten kuntien neuvottelukunnan toimintakertomus 2023
Liite 2, 30 § Ruotsinkielisen neuvottelukunnan toimintakertomus 2023

Hallituksen hyväksymän neuvottelukuntien toimitusjärjestyksen mukaan neuvottelukunnan on laadittava vuosittain toimintakertomus.

Valtuuskunta on asettanut seuraavat neuvottelukunnat:

- Pienten kuntien neuvottelukunta
- Ruotsinkielinen neuvottelukunta

Neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2023 ovat tämän esityslistan liitteinä.

Ehdotus	Hallitus ehdottaa valtuuskunnalle, että valtuuskunta merkitsee tiedoksi esityslistan liitteiden mukaiset neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2023. /MK
Päätös	Päätettiin ehdotuksen mukaisesti.

31 Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenmaksu vuonna 2025

Kuntaliiton valtuuskunnan on määrä hyväksyä Kuntaliiton muutetut säännöt kevätkokouksessaan 23.5.2024. Säännöt ovat ennakotarkastetut ja valtuuskunnan on myös määrä päättää, että muutettuja sääntöjä noudatetaan hyväksymisen jälkeen yhdistyksen sisäisessä toiminnassa välittömästi.

Kuntaliiton tulojen suurimman osan muodostaa kuntien jäsenmaksut. Muutettujen sääntöjen 9 §:n mukaan varsinaisen jäsenen jäsenmaksu muodostuu jo aiemmin noudatetun käytännön kaltaisesti kahdesta osasta.

Kolme neljäsosaa varsinaisen jäsenen jäsenmaksusta kerätään asukasluvun perusteella ja yksi neljäsosa maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen perusteella, kuitenkin niin, että yli 20 000 asukkaan menevältä osalta on kunnan asukasperusteinen jäsenmaksu 40 prosentilla alennettu ja, jos jäsenkunnan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrä asukasta kohti ylittää kaikkien jäsenkuntien keskimääräisten maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrän asukasta kohti, alennetaan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaaviin verotettaviin tuloihin perustuvaa kunnan jäsenmaksuosuutta keskiarvon ylittävältä osalta 25 prosentilla.

Jäsenmaksu on suoritettava vuosittain maaliskuun 1. päivään mennessä, ellei valtuuskunta toisin määrää.

Suomen Kuntaliitto ry:n vuoden 2025 jäsenmaksuna esitetään perittäväksi kunnilta liitolle varsinaisten jäsenten jäsenmaksuja yhteensä 12 miljoonaa euroa.

Ehdotus	Hallitus päättää ehdottaa valtuuskunnalle, että valtuuskunta edellyttäen, että valtuuskunta on aiemmin hyväksynyt Kuntaliiton muutetut säännöt, päättää
---------	---

Hallitus 25.4.2024

- vahvistaa sääntöjen 9 §:n mukaisesti liiton jäsenmaksun suuruudeksi 12 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja todeta, että liiton sääntöjen mukaan jäsenmaksu on suoritettava maaliskuun 1. päivään 2025 mennessä. /MK

Päätös Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

32

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan kokoonpanon täydentäminen

Kuntaliiton valtuuskunta on kokouksessaan 17.2.2022 asettanut ruotsinkielisen neuvottelukunnan toimikaudeksi 2022-2025.

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan varajäsen Anne-Mie Ranta on menehtynyt. Anne-Mie Rannan kotikunta oli Kruunupyy ja hän edusti RKP:tä. Anne-Mie Ranta oli Christoffer Ingon henkilökohtainen varajäsen.

Neuvottelukuntien toimisäännön 3 §:n mukaan ruotsinkieliseen neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja 13 jäsentä. Kullekin neuvottelukuntaan kuuluvalle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Jäseniä valittaessa on noudatettava periaatetta, jonka mukaan neuvottelukunnan kokoonpanossa otetaan huomioon vain tähän kieliryhmään kuuluvien saama ääniosuus ruotsin- ja kaksikielisissä kunnissa. Vähintään yhden jäsenen ja hänen varajäsenensä tulee edustaa Ahvenanmaan maakunnan kuntia.

Kuntaliiton sääntöjen 17 §:n mukaan valtuuskunta asettaa ruotsinkielisen neuvottelukunnan. Sääntöjen 12 §:n mukaan muun muassa ruotsinkielisen neuvottelukunnan jäseniä valittaessa noudatetaan tasa-arvolain vaatimuksia.

Ehdotus Hallitus päättää ehdottaa valtuuskunnalle, että valtuuskunta valitsee Maria Tokoun Christoffer Ingon henkilökohtaiseksi varajäseneksi ruotsinkieliseen neuvottelukuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Maria Tokou edustaa RKP:tä ja hänen kotikuntansa on Kruunupyy. /MK

Päätös Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

33

Vaalivalmistelutoimikunnan asettaminen

Kuntaliiton valtuuskunnan on määrä hyväksyä Kuntaliiton muutetut säännöt, valtuuskunnan uusi äänestys- ja vaalijärjestys ja valtuuskunnan uusi työjärjestys kevätkokouksessaan 23.5.2024. Säännöt ovat ennakkotarkastetut ja valtuuskunnan on myös määrä päättää, että muutettuja sääntöjä noudatetaan hyväksymisen jälkeen yhdistyksen sisäisessä toiminnassa välittömästi.

Muutettujen sääntöjen 18 §:n mukaan valtuuskunta asettaa ja nimeää vaalivalmistelutoimikunnan, jonka tehtävänä on tehdä Kuntapäiville ehdotus valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja heidän henkilökohtaisista varajäsenistään.

Vaalivalmistelutoimikuntaan valitaan puheenjohtaja ja niin monta jäsentä, että kukin valtuuskunnassa edustettuna oleva ryhmä voi ehdottaa siihen edustajan ja varaedustajan.

Hallitus 25.4.2024

Vaalivalmistelutoimikunnan ja seuraavassa asiakohdassa asetettavan vaalilautakunnan asettamisen myötä valtuuskunnan 17.2.2022 entisten sääntöjen 13 §:n mukaisesti asettama vaalilautakunta lakkautetaan.

Muutettujen sääntöjen 22 §:n mukaan valtuuskunta päättää hallituksen ja muiden toimielinten palkkioista ja muista korvauksista.

Ehdotus

Hallitus päättää ehdottaa valtuuskunnalle, että valtuuskunta edellyttäen, että valtuuskunta on aiemmin hyväksynyt Kuntaliiton muutetut säännöt, päättää asettaa ja nimetä vaalivalmistelutoimikunnan valtuuskunnan ryhmien tekemien ehdotusten mukaisesti:

Varsinainen jäsen

Henkilökohtainen varajäsen

Samalla valtuuskunta päättää nimetä jäsenistä vaalivalmistelutoimikunnan puheenjohtajan.

Hallitus päättää lisäksi ehdottaa valtuuskunnalle, että valtuuskunta päättää vaalivalmistelutoimikunnan kokouspalkkioista seuraavasti:

Puheenjohtajan kokouspalkkio on 300 euroa/kokous.

Jäsenen ja varajäsenen kokouspalkkio on 200 euroa/kokous.

Etäkokouksesta maksetaan kokouspalkkio edellä olevan mukaisesti. Sähköpostikokouksesta ei makseta kokouspalkkiota.

Kokouspalkkiosta voi myös halutessaan luopua. Tällöin asiasta ilmoitetaan kokoussihteerille. /MK

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

34

Vaalilautakunnan asettaminen

Kuntaliiton valtuuskunnan on määrä hyväksyä Kuntaliiton muutetut säännöt, valtuuskunnan uusi äänestys- ja vaalijärjestys ja valtuuskunnan uusi työjärjestys kevätkokouksessaan 23.5.2024. Säännöt ovat ennakkotarkastetut ja valtuuskunnan on myös määrä päättää, että muutettuja sääntöjä noudatetaan hyväksymisen jälkeen yhdistyksen sisäisessä toiminnassa välittömästi.

Muutettujen sääntöjen 17 §:n mukaan valtuuskunta asettaa ja nimeää vaalilautakunnan, jonka tehtävänä on muun muassa ohjeistaa valtuuskunnan vaali, vahvistaa ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten ja vahvistaa valtuuskunnan vaalin tulos. Vaalilautakunnan tehtävistä määrätään tarkemmin valtuuskunnan vaalijärjestyksessä.

Vaalilautakuntaan nimetään 3-5 jäsentä, jotka valitsevat keskuudestaan vaalilautakunnan puheenjohtajan. Vaalilautakunta kutsuu itselleen sihteerin ja muun tarvittavan henkilöstön.

Valtuuskunnan vaalijärjestyksen 10 §:n mukaan vaalilautakunnan toimikausi jatkuu siihen asti, kun uusi vaalilautakunta on asetettu. Vaalilautakunnan jäsen, joka on asetettu ehdokkaaksi valtuuskunnan vaalissa, ei voi osallistua vaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa.

Hallitus 25.4.2024

Vaalilautakunnan tehtävänä on sen lisäksi mitä muualla vaalijärjestyksessä määrätään:

- ohjeistaa valtuuskunnan vaali
- valmistella valtuuskunnan vaali
- tarkastaa ehdokaslistat
- vahvistaa vaalipiirikohtaiset ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten
- vahvistaa valtuuskunnan vaalin tulos
- muut tehtävät, jotka liittyvät vaalin järjestämiseen.

Muutettujen sääntöjen 22 §:n mukaan valtuuskunta päättää hallituksen ja muiden toimielinten palkkioista ja muista korvauksista.

Vaalilautakuntaan on käytännön syistä tarkoitus valita Kuntaliiton palveluksessa olevia henkilöitä. Tästä syystä vaalilautakunnan jäsenille ei ole tarkoitus maksaa kokouspalkkiota.

Ehdotus

Hallitus päättää ehdottaa valtuuskunnalle, että valtuuskunta edellyttäen, että valtuuskunta on aiemmin hyväksynyt Kuntaliiton muutetut säännöt, päättää asettaa vaalilautakunnan ja nimetä vaalilautakuntaan seuraavat jäsenet:

Kuntaliiton johtava juristi Ida Sulin,
Kuntaliiton juristi Katriina Martikainen,
Kuntaliiton hallintoasiantuntija Nina Eriksson sekä
myöhemmin rekrytoitava projektihenkilö.

Hallitus päättää lisäksi ehdottaa valtuuskunnalle, että valtuuskunta päättää vaalilautakunnan kokouspalkkioista seuraavasti: vaalilautakunnan jäsenille ei makseta kokouspalkkiota. /MK

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

35

Kuntaliiton valtuuskunnan kevätkokous 23.5.2024

Liite 1, 35 § Valtuuskunnan kevätkokouksen kokousohjelmaluonnos ja kokouksessa käsiteltävät asiat

Kuntaliiton sääntöjen mukaan valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maaliskuu-heinäkuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Kuntaliiton hallitus on vuoden 2024 kokousaikataulun hyväksyessään päättänyt, että valtuuskunnan kevätkokous on 23.5.2024.

Kuntaliiton sääntöjen mukaan kutsu valtuuskunnan kokoukseen on toimitettava kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen lähetetyllä kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Jos kokoukseen voidaan osallistua tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla (etäosallistuminen), kokouskutsussa on mainittava tästä. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista. Valtuuskunnan esityslista laaditaan sekä suomen että ruotsin kielellä. Kuntaliiton hallituksen tulee valmistella valtuuskunnan käsiteltäväksi tulevat asiat.

Hallituksen jäsenellä, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä muilla valtuuskunnan

Hallitus 25.4.2024

	määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä valtuuskunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun.
Ehdotus	Hallitus kutsuu valtuuskunnan koolle kevätkokoukseen 23.5.2024 Kuntatalolle. Kokoukseen ei ole mahdollista osallistua etänä. Samalla hallitus hyväksyy valtuuskunnan kokouksessa käsiteltävät asiat hallituksen esityslistan tämän asian liitteen 1, 35 § mukaisesti. /MK
Päätös	Päätettiin ehdotuksen mukaisesti.

36

Yhtiökokousedustajan valinta sekä toimiohje Inservio Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen

	Liite 1, 36 § Kutsu Inservio Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen Liite 2, 36 § Inservio Oy:n tilinpäätös 2023 Liite 3, 36 § Inservio Oy Tilintarkastuskertomus 2023 Liite 4, 36 § Tilintarkastuskertomuksen allekirjoitusliite Inservio Oy:n varsinainen yhtiökokous pidetään 28.5.2023 klo 14.00. Yhtiökokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaiset sääntömääräiset asiat. Yhtiökokoukset on esityslistan liitteenä 1, 36 §.
Ehdotus	Hallitus päättää valtuuttaa Kuntaliiton johtava lakimies Pirkka-Petri Lebedeffin edustamaan Suomen Kuntaliitto ry:tä Inservio Oy:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 28.5.2024. Hallitus päättää antaa yhtiökokousedustajalle seuraavan toimiohjeen: Inservio Oy:n tilinpäätös 2023 vahvistetaan ja hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle myönnetään vastuuvapaus tarkastetulta tilikaudelta. Hyväksytään tilikauden 2023 hallituksen esitys yhtiökokoukselle, että tilikauden tappio 1 907,58 euroa siirretään edellisten tilikausien voitto/tappio -tilille eikä osinkoa jaeta. Päätetään, että hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten kokouspalkkiot pidetään ennallaan niin, että kokouspalkkiota maksetaan 400 euroa/kokous. Päätetään, että tilintarkastajille maksetaan palkkiota laskun mukaisesti noudattaen tilintarkastuksesta annettujen tarjousten korvausmääriä. Yhtiöjärjestyksen 4 §:n mukaan hallitukseen kuuluu 3-7 varsinaista jäsentä ja yhtiökokous valitsee hallituksen puheenjohtajan ja tarvittaessa varapuheenjohtajan. Yhtiöjärjestyksen mukaan kullakin osakkaalla on oikeus nimetä hallitukseen yhden jäsenen. Yhtiössä on tällä hetkellä kolme osakasta, joten hallitukseen valitaan kolme jäsentä. Suomen Kuntaliitto ry nimeää Inservio Oy:n hallituksen jäseneksi Kuntaliiton talousjohtaja Elina Liippolan ja ehdottaa, että Elina Liippola valitaan hallituksen puheenjohtajaksi. Valitaan yhtiön varsinaiseksi tilintarkastajaksi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab. /MK
Päätös	Elina Liippola poistui ennen tämän asian käsittelyä klo 11.46. Päätettiin ehdotuksen mukaisesti.

Hallitus 25.4.2024

37

KL-Kuntahankinnat Oy:n ainoan osakkeenomistajan kirjallinen päätös 1/2024

Liite 1, 37 § KL-Kuntahankinnat Oy:n tilinpäätös 2023

Liite 2, 37 § KL-Kuntahankinnat Oy tilintarkastuskertomus 2023

Liite 3, 37 § KL-Kuntahankinnat Oy tilintarkastuskertomuksen allekirjoitusliite

Liite 4, 37 KL-Kuntahankinnat Oy yhtiökokouskutsu 2024

KL-Kuntahankinnat Oy:n hallitus on kutsunut koolle yhtiökokouksen 13.6.2024. Yhtiökokouksessa käsitellään varsinaisessa yhtiökokouksessa sääntömääräisesti käsiteltävät asiat sekä kokouskutsussa mainittu KL-Kuntahankinnat Oy:n asettaminen osakeyhtiölain 20 luvun mukaiseen selvitystilaan sekä selvitysmiehen nimittäminen.

Koska Suomen Kuntaliitto ry on KL-Kuntahankinnat Oy:n ainoa osakkeenomistaja, on tarkoituksenmukaista päättää yhtiökokouksen asioista osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisesti ainoan osakkeenomistajan kirjallisella päätöksellä yhtiökokousta pitämättä.

Ehdotus

Hallitus päättää yksimielisesti, käyttäen osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisesti ainoan osakkeenomistajan päätösvaltaa, varsinaista yhtiökokousta pitämättä varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvista asioista seuraavasti:

1 Tilinpäätöksen 2023 vahvistaminen

Päätetään vahvistaa liitteenä oleva yhtiön tilinpäätös tilikaudelta 1.1. – 31.12.2023.

2 Vahvistetun 2023 taseen mukaisten voittovarojen käyttäminen

Päätetään hallituksen esityksen mukaisesti, että tilikauden tulos 68 009,50 euroa siirretään edellisten tilikausien voitto/tappio -tilille osinkoa tilikaudelta 2023 jaetaan 1 000 000 euroa. Yhtiön jakokelpoiset voittovarat 31.12.2023 ovat 1.433.802,51 euroa

Osinko tulee maksaa 13.6.2024 mennessä.

3 Vastuuvapauden myöntäminen tilikaudelta 1.1.-31.12.2023

Tilintarkastuskertomuksessaan yhtiön tilintarkastajat puoltavat vastuuvapauden myöntämistä yhtiön hallitukselle.

Päätetään myöntää vastuuvapauden yhtiön hallitukselle ja toimitusjohtajalle tilikaudelta 2023.

4 Tilintarkastajien palkkioista päättäminen

Päätettiin maksaa tilintarkastajille palkkiota laskun mukaisesti noudattaen tilintarkastuksesta annettujen tarjousten korvausmääriä.

5 Tilintarkastajan valitseminen

Päätettiin, että tilintarkastajana jatkaa KPMG Oy Ab KHT-yhteisö. KPMG Oy Ab on ilmoittanut, että vastuunalaisena tilintarkastajana toimii KHT Kirsi Aromäki.

Hallitus 25.4.2024

6 Yhtiön asettaminen selvitystilaan yhtiön purkamiseksi

KL-Kuntahankinnat Oy:n hallitus on kokouksessaan 9.4.2024 päättänyt esittää KL-Kuntahankinnat Oy:n ainoalle osakkeenomistajalle Suomen Kuntaliitto ry:lle, että varsinaisessa yhtiökokouksessa päätetään KL-Kuntahankinnat Oy:n asettamisesta osakeyhtiölain 20 luvun mukaiseen vapaaehtoiseen selvitystilaan, jonka päätteeksi yhtiö purkautuu.

KL-Kuntahankinnat Oy:n omistaja, Suomen Kuntaliitto ry:n sekä valtio (VM) sopivat 2.9.2019 osakejärjestelystä, jossa Kuntaliitto osti valtion yhteishankintayhtiö Hansel Oy:n osakkeista 35 %. Osakassopimuksen mukaisesti päätettiin, että Kuntahankinnat Oy:n toiminta ajetaan alas ja että Kuntahankintojen asiakkailta on mahdollisuus siirtyä käyttämään Hansel Oy:n palveluita halutessaan.

KL-Kuntahankinnat Oy ei ole sopimuksen mukaisesti 2.9.2019 jälkeen tehnyt puitesopimuskilpailutuksia asiakkailleen. Vuoden 2023 lopussa Kuntahankintojen voimassa olleet puitesopimukset päättyivät ja niiden puitteissa tehdyt asiakaskohtaiset sopimukset siirrettiin asiakkaiden hallinnoitaviksi. Maaliskuussa 2024 yhtiön operatiivinen toiminta on todettu päättyneeksi.

Kuntahankintojen taloudellinen tilanne on hyvä ja riskinsietokyky tasapainossa. Yhtiön kulut ovat enää normaaleja yhtiön hallintoon liittyviä kuluja kuten esimerkiksi IT, Hr, taloushallinto, tilat, vakuutukset ja pankki. Oikeusasteissa ei ole myöskään vireillä prosesseja, joista voisi aiheutua taloudellisia riskejä ja vastuita Kuntahankinnoille.

Osakeyhtiölain 20 luvun 3 § mukaan yhtiökokous päättää yhtiön asettamisesta selvitystilaan.

Päätetään asettaa KL-Kuntahankinnat Oy vapaaehtoiseen selvitystilaan yhtiön purkamiseksi.

7 Selvitysmiehen valinta

Osakeyhtiölain 20 luvun 9 § edellyttää, että kun tehdään päätös selvitystilasta, on samalla valittava yksi tai useampi selvitysmies hallituksen sekä mahdollisen toimitusjohtajan ja hallintoneuvoston tilalle.

Päätetään valita KL-Kuntahankinnat Oy:n toimitusjohtaja Raili Hilakari osakeyhtiölain 20 luvun 9 §:n mukaiseksi selvitysmieheksi. Hilakari on antanut etukäteen suostumuksensa tehtävään.

Yllä olevasta päätöksestä laaditaan kirjattu, päivätty ja numeroitu päätös, joka allekirjoitetaan. Päätöksen allekirjoittaa Kuntaliiton hallituksen puheenjohtaja Lauri Lyly ja toimitusjohtaja Minna Karhunen. /MK

Päätös

Elina Liippola poistui ennen tämän asian käsittelyä klo 11.46.

Hallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti. Lisäksi hallitus päätti, että KL-Kuntahankinnat yritysnimenä säilytetään Kuntaliiton hallussa.

38

Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous

Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous pidetään etäkokouksena torstaina 25.4.2024 klo 10.00-13.00. Kokouksen osallistutaan Microsoft Teams-ohjelmalla.

Hallitus 25.4.2024

Ehdotus	Merkitään tiedoksi. /MK
Päätös	Elina Liippola palasi kokoukseen ennen tämän kohdan käsittelyä klo 11.47. Ehdotuksen virheellisestä päivämäärästä ja paikasta johtuen todettiin, että Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous pidetään Kuntatalossa Helsingissä torstaina 23.5.2024 klo 9.00-9.45. Merkittiin tiedoksi.

39 Muut asiat

Todettiin, että muita asioita ei ollut.

40 Kuntaliitto Holding Oy:n ainoan osakkeenomistajan kirjallinen päätös 1/2024

Liite 1, 40 § Kuntaliitto Holding Oy yhtiökokouskutsu 2024
Liite 2, 40 § Kuntaliitto Holding Oy:n tilinpäätös 2023
Liite 3, 40 § Kuntaliitto Holding Oy tilintarkastuskertomus 2023
Liite 4, 40 § Kuntaliitto Holding Oy tilintarkastuskertomuksen allekirjoitusliite

Kuntaliitto Holding Oy:n hallitus on kutsunut koolle varsinaisen yhtiökokouksen 28.5.2024. Yhtiökokouksessa käsitellään varsinaisessa yhtiökokouksessa sääntömääräisesti käsiteltävät asiat sekä kokouskutsussa mainittu yhtiöjärjestyksen muuttaminen.

Koska Suomen Kuntaliitto ry on Kuntaliitto Holding Oy:n ainoa osakkeenomistaja, on tarkoituksenmukaista päättää yhtiökokouksen asioista osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisesti ainoan osakkeenomistajan kirjallisella päätöksellä yhtiökokousta pitämättä.

Ehdotus	Hallitus päättää yksimielisesti, käyttäen osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisesti ainoan osakkeenomistajan päätösvaltaa, varsinaista yhtiökokousta pitämättä varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvista asioista seuraavasti:
---------	---

1 Tilinpäätöksen 2023 vahvistaminen

Päätetään vahvistaa liitteenä oleva emoyhtiön tilinpäätös ja konsernin tilinpäätös tilikaudelta 1.1. – 31.12.2023.

2 Vahvistetun 2023 taseen mukaisten voittovarojen käyttäminen

Vahvistetun tilinpäätöksen mukaan emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat tilinpäätöshetkellä 26 981 784,41 euroa. Emoyhtiön tilikauden tappio oli 13 118 073,76 euroa.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden 2023 tappio 13.118.073,76 euroa kirjataan edellisten tilikausien voitto/tappio -tilille ja osinkoa tilikaudelta 2023 jaetaan 1 450 000 euroa.

Päätetään hyväksyä hallituksen esityksen siitä, että tilikauden 2023 tappio 13.118.073,76 euroa kirjataan edellisten tilikausien voitto/tappio -tilille ja osinkoa tilikaudelta 2023 jaetaan 1 450 000 euroa.

Osinko tulee maksaa 17.5.2024 mennessä.

Hallitus 25.4.2024

3 Vastuuvapauden myöntäminen tilikaudelta 1.1.-31.12.2023

Tilintarkastuskertomuksessaan yhtiön tilintarkastajat puoltavat vastuuvapauden myöntämistä yhtiön hallitukselle.

Päätetään myöntää vastuuvapauden yhtiön hallitukselle tilikaudelta 2023.

4 Hallituksen jäsenten palkkioista päättäminen

Päätetään pitää hallituksen jäsenten palkkiot entisellään seuraavasti:
- kokouspalkkio on 450 euroa/ kokous.

Päätetään, että sähköpostikokouksista ei makseta kokouspalkkiota.

5 Tilintarkastajien palkkioista päättäminen

Päätetään maksaa tilintarkastajille palkkiota laskun mukaisesti noudattaen tilintarkastuksesta annettujen tarjousten korvausmääriä.

6 Hallituksen jäsenten lukumäärästä päättäminen ja jäsenten sekä hallituksen puheenjohtajan valitseminen

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu 1-9 varsinaista jäsentä. Jos jäseniä on vähemmän kuin kolme, on valittava yksi varajäsen. Päätettiin, että toimikaudeksi, joka päättyy v. 2025 pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen, hallitukseen valitaan seuraavat seitsemän (7) jäsentä, joista Lauri Lyly toimii hallituksen puheenjohtajana,

Lauri Lyly
Johan Johansson
Toimi Kankaanniemi
Martti Korhonen
Meri Lumela
Markku Rossi
Henrik Vuornos.

Kaikki nyt valitut hallituksen jäsenet ovat antaneet etukäteen suostumuksensa kyseiseen tehtävään.

7 Tilintarkastajan valitseminen

Päätetään, että tilintarkastajana jatkaa KPMG Oy Ab KHT-yhteisö. KPMG Oy Ab on ilmoittanut, että vastuunalaisena tilintarkastajana toimii KHT Kirsi Aromäki.

8 Yhtiöjärjestyksen muuttaminen

Päätetään hallituksen ehdotuksen mukaisesti muuttaa Kuntaliitto Holding Oy:n yhtiöjärjestyksen 6 §:ää ja 8 §:ää sekä lisätä uuden 9 §:n seuraavasti:

6 §

Tilintarkastaja

Yhtiöllä on yksi tilintarkastaja ja yksi varatilintarkastaja. Jos tilintarkastajaksi valitaan hyväksytty tilintarkastusyhteisö, varatilintarkastajaa ei tarvitse valita.

Tilintarkastajan toimikausi on tilikausi. Tilintarkastajan tehtävä päättyy tilintarkastajan valintaa ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallitus 25.4.2024

8 §

Yhtiökokouskutsu

Kutsu yhtiökokoukseen on toimitettava aikaisintaan kahta kuukautta ja viimeistään yhtä viikkoa ennen kokousta kirjallisena osakkeenomistajille näiden osakasluetteloon merkityillä postiosioiteilla tai sähköpostiosioiteilla.

9 §

Etäkokous

Yhtiön kokouksiin voidaan osallistua sähköisen yhteyden avulla soveltuvin teknisin välinein, mikäli kokouskutsussa on niin ilmoitettu.

Yllä olevasta päätöksestä laaditaan kirjattu, päivätty ja numeroitu päätös, joka allekirjoitetaan. Päätöksen allekirjoittaa Suomen Kuntaliitto ry:n varatoimitusjohtajat Timo Reina ja Hanna Tainio.

Päätös

Eevakaisa Lehtosalo-Lönnberg valittiin puheenjohtajaksi.

Lauri Lyly poistui ennen tämän asian käsittelyä klo 11.49.

Johan Johansson oli poistunut kokouksesta ennen tämän asian käsittelyä klo 11.40.

Toimi Kankaanniemi poistui ennen tämän asian käsittelyä klo 11.51.

Martti Korhonen poistui ennen tämän asian käsittelyä klo 11.49.

Meri Lumela oli poistunut kokouksesta ennen tämän asian käsittelyä klo 11.04.

Markku Rossi poistui ennen tämän asian käsittelyä klo 11.49.

Henrik Vuornos poistui ennen tämän asian käsittelyä klo 11.49.

Päätettiin ehdotuksen mukaisesti.

41

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Eevakaisa Lehtosalo-Lönnberg päätti kokouksen klo 11.52.

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja

Sihteeri

Lauri Lyly

Kirsi Pohjola

Käsitellyt asiat 21 § - 39 §

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja

Sihteeri

Eevakaisa Lehtosalo-Lönnberg

Kirsi Pohjola

Käsitellyt asiat 40 § - 41 §

Hallitus 25.4.2024

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka

Allekirjoitus Mii Nahkuri

Hallitus 25.4.2024

Kokouksen sihteerin laatima läsnäololista hallituksen 25.4.2024 kokouksen etäosallistujista**Hallitus**

Puheenjohtaja	Lyly Lauri	SDP, poistui klo 11.49
I varapuheenjohtaja	Vuornos Henrik	Kok., poistui klo 10.43, palasi 10.45, poistui klo 11.49
II varapuheenjohtaja	Rossi Markku	Kesk., poistui klo 11.49
	Ahola Lotta	Kok.
	Kummola Kalervo	Kok., saapui klo 10.02
	Talvitie Mari-Leena	Kok., saapui klo 10.21
	Nahkuri Miia	SDP
	Räsänen Joonas	SDP, saapui klo 10.04, poistui klo 11.25
	Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa	Kesk.
	Kankaanniemi Toimi	PS, poistui klo 11.51
	Pentikäinen Pia	PS
	Lumela Meri	Vihr., poistui klo 11.04
	Sauri Pekka	Vihr.
	Korhonen Martti	Vas., poistui klo 11.49
	Johansson Johan	RKP, poistui klo 11.41

Varajäsenet puolueittain sijaantulojärjestyksessä

Virsunen Jussi	Kok.
Vierunen Maarit	Kok.
Alatalo Juuso	SDP
Valtanen Pirkko	SDP
Jalonen Vesa	Kesk.
Häggman Johanna	Kesk.
Ylhäinen Taito	PS, saapui klo 10.30
Mustakallio Jaakko	Vihr.
Lintula Tiia	Vihr.
Järvinen Anni	Vas., poistui klo 11.11
Brännkärr Malin	RKP

Valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat

Puheenjohtaja	Sazonov Daniel	Kok.
II varapuheenjohtaja	Vehkaperä Mirja	Kesk.

Muut läsnäolijat

Karhunen Minna	toimitusjohtaja
Reina Timo	varatoimitusjohtaja
Stenman Ulf	johtaja, ruotsinkieliset asiat
Kaukopuro-Klemetti Hanna	viestintäpäällikkö
Lindfors Hannele	henkilöstö- ja hallintojohtaja
Liippola Elina	talousjohtaja, poistui klo 11.46, saapui klo 11.47
Pauni Markus	strategia- ja kehitysjohtaja
Pohjola Kirsi	kokouksen sihteerin
Punakallio Minna	pääekonomisti
Riipinen Miira	johtaja, yhdyskunta ja ympäristö
Valanta José	yhteysjohtaja

Kuntaliiton talouskatsaus, tammikuu-maaliskuu 2024

TUOTOT

Kuntaliiton varsinaisen toiminnan tuotot ovat yhteensä 4 176 161 euroa alittaen budjetin 4 190 473 euroa 14 312 eurolla.

Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat

Asiantuntijapalvelutuotot ovat 31 388 euroa alittaen budjetin 32 250 euroa 862 eurolla. Kunnia- ja ansiomerkkien myynti on 124 154 euroa budjetin ollessa 56 250 euroa eli budjettiylitys on 67 904 euroa. Merkkimyynti sisältää merkkivaraston myynnin 89 980 euroa Kultakeskukselle. Muita tuloja kertyi 34 148 euroa ylittäen budjetin 13 300 euroa 20 848 eurolla.

Palvelutuotot, tuotemyynti ja muut tulot ovat yhteensä 189 690 euroa. Niiden budjetti on 101 800 euroa eli budjetti ylittyy 87 890 eurolla.

Ulkoisen rahoitus

Ulkoiset rahoitustuotot (projektit ja hankkeet) ovat 892 703 euroa budjetin ollessa 928 680 euroa, joten budjetti alittuu 35 977 eurolla.

Edellä mainittuihin toteutuneisiin ja budjetoituihin ulkoisiin rahoitustuottoihin sisältyy saatuna avustuksena Kuntasäätiön tuki 456 743 euroa, josta yleisavustuksen osuus on 175 000 euroa.

Jäsenmaksut (kunta- ja yhteistyöjäsenet sekä palvelusopimusasiakkaat)

Jäsenmaksut ovat 3 093 768 euroa. Budjetti 3 159 993 euroa alittuu 66 225 eurolla (yhteistyöjäsenmaksut).

KUSTANNUKSET

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut (ml. palkat, palkkiot, eläkkeet ja henkilösivukulut) ovat 3 103 650 euroa budjetin ollessa 3 061 083 euroa, jolloin budjetti ylittyy 42 566 eurolla.

Muut henkilöstö- ja koulutuskulut sekä matkakulut

Yhteissummaltaan 102 743 euron muut henkilöstö- ja koulutuskulut, alittavat budjetoidun 182 334 euroa yhteensä 79 591 eurolla.

Matkakustannuksia toteutuu 51 100 euroa, mikä alittaa budjetoidun 94 558 euroa 43 458 eurolla.

Vuokrat

Vuokrat ovat 384 744 euroa budjetin ollessa 405 698, joka alittuu 20 954 eurolla. Pääosan vuokrista muodostaa Kuntasäätiölle maksettavien toimistotilojen vuokra 281 743 euroa, jonka saatuihin avustuksiin kirjattu Kuntasäätiön tuki kattaa.

ICT-kustannukset

ICT-kuluja toteutui 448 479 euroa alittaen budjetoidun 491 324 euroa 42 845 eurolla. Konsernin sisäisten tukipalvelujen tuottamien tai läpilaskuttamien ict-kulujen osuus toteutuneista on 74 283 euroa alittaen budjetoidun 86 750 euroa 12 467 eurolla.

Ulkopuoliset palvelut

Ulkopuoliset palvelut ovat 524 009 euroa budjetin ollessa 1 112 679 euroa, jolloin budjettialitus on 588 670 euroa.

- Asiantuntija- ja ulkopuolisia palveluita toteutuu 294 992. Niitä budjetoitiin 909 954 euroa, joten budjetti alittuu 614 961 eurolla.
- Konsernin hallintopalvelukuluja toteutuu 140 500 euroa. Budjetti 123 253 euroa ylittyy 17 247 eurolla.

Markkinointi-, suhdetoiminta- ja edustuskulut

- Markkinointi-, suhdetoiminta- ja edustuskuluja on yhteensä 42 951 euroa alittaen budjetoidun 72 213 euroa 29 262 eurolla.

Muut toimintakulut

Muut toimintakulut ovat 163 362 euroa. Budjetti 131 380 ylittyy 31 983 eurolla. Muihin toimintakuluihin sisältyy ansiomerkkivaraston alaskirjaus 51 211 euroa sen myynnin yhteydessä Kultakeskukselle.

- Kokous- ja neuvottelukuluja toteutuu 27 262 euroa. Budjetti 45 113 euroa alittuu 17 850 eurolla.
- Vakuutus- ja jäsenmaksuja toteutuu 42 916 euroa. Budjetti 34 385 euroa ylittyy 8 531 eurolla.

Muut kulut yhteensä

Muut kulut yhteensä ovat 1 717 387 euroa. Budjetti on 2 490 183 euroa, joka alittuu 772 796 eurolla.

KUSTANNUKSET YHTEENSÄ

Kaikki kustannukset ovat yhteensä 4 821 930 euroa, jolloin budjetti 5 553 208 euroa alittuu 731 278 eurolla.

TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ELI OPERATIIVISEN TOIMINNAN TULOS

Tuotto-/kulujäämä ennen sijoitus- ja rahoitustoimintaa on -645 769 euroa budjetin ollessa -1 362 735 euroa. Eroa budjettiin on +716 966 euroa.

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos on +532 313 euroa budjetin ollessa +585 000 euroa. Eroa budjettiin on -52 687 euroa.

Sijoitussalkun kirjanpitoon merkitty nettokurssivoitto on +378 335 euroa ja arvonalennukset +150 832 euroa, yhteensä +529 167 budjetin ollessa +585 000 euroa. Eroa budjettiin on -55 833 euroa.

Kuntaliiton sijoitusomaisuus on hoidettavana kolmella varainhoitajalla (Aktia, Evli ja Nordea Asset Management), jotka hoitavat sijoitusomaisuutta Suomen Kuntaliitto ry:n hallituksen hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti, joka löytyy Teamsista. Varainhoidon kuukausiraportti kuvaa sijoitusomaisuuden arvonkehityksen markkina-arvoihin perustuen.

Sijoitussalkun markkina-arvo 31.3.2024 on 85,9 milj. euroa, joka on +2,1 milj. euroa (+2,5%) verrattuna 29.2.2024 tilanteeseen ja +4,0 milj. euroa (+4,8%) verrattuna salkun markkina-arvoon 31.12.2023 (81,9 milj. euroa)

Sijoitustoiminnan tuotot esitetään kirjanpidossa varovaisuuden periaatetta noudattaen, jolloin sijoituksen hankintamenoa alempi arvo kirjaetaan aina, mutta kurssivoitto vain myynnin yhteydessä.

YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ

Suomen Kuntaliitto ry:n tulos jaksolla on -113 457 euroa, kun se budjetissa on -777 735 euroa. Ero budjettiin on +664 278 euroa.

YHTEENVETO

Maaliskuun 2024 kumulatiiviset tuotot ovat 14 312 euroa budjetoitua pienemmät.

Kumulatiiviset kustannukset ovat 731 278 euroa budjetoitua pienemmät.

Kumulatiivinen toiminnallinen tulos on 716 966 euroa budjetoitua suurempi.

Kumulatiiviset sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot ovat 52 687 euroa budjetoitua pienemmät.

Jakson tammikuu-maaliskuu kumulatiivinen tulos on -113 457 euroa.

Kuntaliiton tulos 1-3/2024

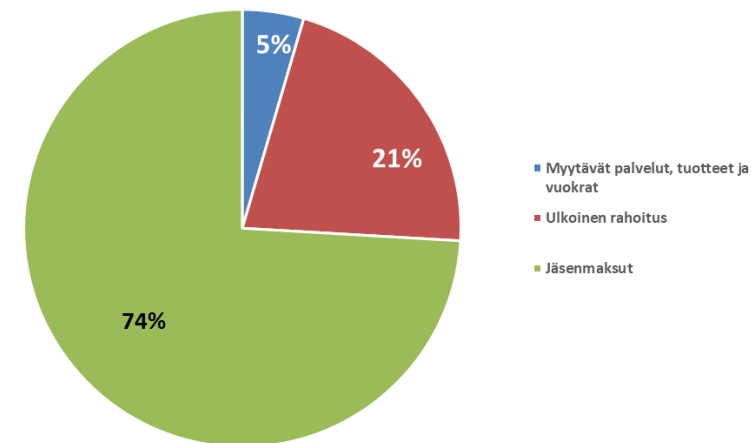
Hallituksen kokous 25.04.2024

Talousjohtaja Elina Liippola

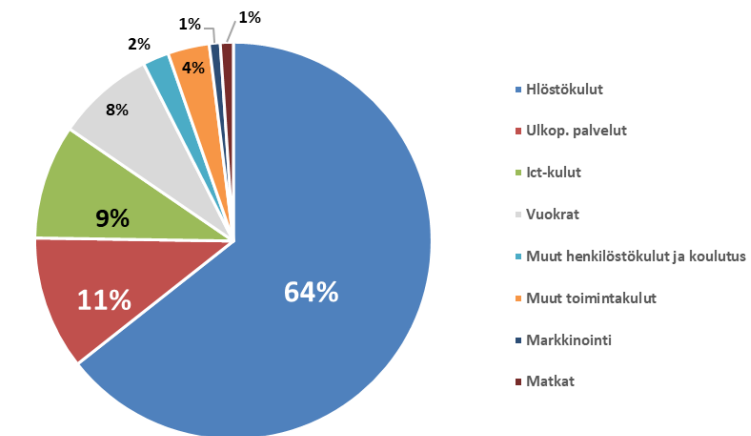

Suomen Kuntaliitto ry	Toteuma	Budjetti		Toteuma		Budjetti	Toteuma
	01-03/2024	01-03/2024	ERO	01-03/2023	ERO	2024	2023
TULOSLASKELMA							
TUOTOT							
Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat	189.690	101.800	87.890	311.861	-122.171	407.200	1.766.155
Ulkoisen rahoitus	892.703	928.680	-35.977	687.744	204.960	3.714.721	3.572.485
Jäsenmaksut	3.093.768	3.159.993	-66.225	3.105.992	-12.224	12.639.970	12.425.741
Tuotot yhteensä	4.176.161	4.190.473	-14.312	4.105.597	70.564	16.761.891	17.764.382
KUSTANNUKSET							
Palkat ja palkkiot	-2.628.056	-2.531.978	-96.077	-2.783.570	155.515	-10.336.173	-9.879.831
Eläke- ja muut henkilösivukulut	-475.594	-529.105	53.511	-470.686	-4.908	-2.081.962	-1.711.979
Henkilöstökulut yhteensä	-3.103.650	-3.061.083	-42.566	-3.254.256	150.606	-12.418.135	-11.591.810
Poistot	-893	-1.941	1.048	-2.118	1.224	-7.765	-8.472
Muut henkilöstökulut ja koulutus	-102.743	-182.334	79.591	-116.562	13.819	-689.335	-428.585
Vuokrat	-384.744	-405.698	20.954	-414.980	30.236	-1.622.791	-1.530.487
Ict-kulut	-448.479	-491.324	42.845	-345.406	-103.073	-1.965.296	-1.768.445
Matkat	-51.100	-94.558	43.458	-50.125	-975	-445.040	-341.013
Ulkopuoliset palvelut	-524.009	-1.112.679	588.670	-934.770	410.761	-4.382.914	-3.431.293
Markkinointi, suhdetoiminta ja edustus	-42.951	-72.213	29.262	-41.718	-1.233	-341.750	-140.504
Muut toimintakulut	-163.362	-131.380	-31.983	-199.618	36.256	-557.118	-875.003
Muut kulut yhteensä	-1.717.387	-2.490.183	772.796	-2.103.180	385.792	-10.004.244	-8.515.329
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	-4.821.930	-5.553.208	731.278	-5.359.553	537.623	-22.430.144	-20.115.611
TOIMINNALLINEN TULOS	-645.769	-1.362.735	716.966	-1.253.957	608.187	-5.668.253	-2.351.229
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	532.313	585.000	-52.687	1.014.588	-482.276	5.590.000	-7.004.894
Verot							-259.011
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-113.457	-777.735	664.278	-239.368	125.911	-78.253	-9.615.134

Toiminnalliset tuotot TOT 01-03/2024

Toiminnalliset kulut TOT 01-03/2024

SUOMEN KUNTALIITTO RY

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

1.1. – 31.12.2023

	sivu no
Toimintakertomus	1 - 3
Tuloslaskelma	4
Tase	5-6
Rahoituslaskelma	7
Konsernin tuloslaskelma	8
Konsernin tase	9-10
Konsernin rahoituslaskelma	11
Liitetiedot	12-20
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	21
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	22

Liitteet:
budjettivertailu

Tämä tilinpäätös on säilytettävä 31.12.2033 asti.

Osoite Toinen linja 14
 00530 HELSINKI

Y-tunnus 0926151-4
Kotipaikka Helsinki

Suomen Kuntaliitto -konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Suomen Kuntaliitto ry:n (Y-tunnus 0926151-4) konsernitiilinpäätökseen sisältyy Kuntaliiton oman lisäksi KL-Kuntahankinnat Oy:n sekä Kuntaliiton omistaman Kuntaliitto Holding -konsernin tilinpäätökset. Kuntaliitto omistaa Hansel Oy:stä 35% ja Inservio Oy:stä 33,3%, näitä yhtiöitä ei ole yhdistely konsernitiilinpäätökseen osakkuusyhtiöaseman vuoksi. Kuntaliiton toimintaa on selvitetty vuosikertomuksessa erikseen ja toiminnasta on lisäksi annettu erillinen raportti valtuuskunnalle.

Suomen Kuntaliitto ry:n (emoyhdistys) tilinpäätös

Kuntaliiton tilinpäätöksen tulos on -9 615 134,38 euroa alijäämäinen.

	2023	2022
	(1000 euroa)	(1000 euroa)
Tulos		
Tilikauden ali-/ylijäämä (konserni)	-635	-1.382
Suomen Kuntaliitto ry:n tilikauden ali-/ylijäämä, (emoyhdistys)	-9.615	833
Tytäryhtiöiden jakamat osingot		
KL- Kuntahankinnat Oy	3.500	4.000
Kuntaliitto Holding Oy	1.000	0
FCG	1.050	0
Yhteensä	5.550	4.000
Liikevaihto		
Varsinainen toiminta (konserni)	8.157	9.080
Suomen Kuntaliitto ry (emoyhdistys)	5.339	5.192
Varainhankinta (emoyhdistys)	12.426	18.675
Taseet		
Taseen loppusumma (konserni)	137.162	156.791
Suomen Kuntaliitto ry (emoyhdistys)	108.524	133.419
Henkilökunta (keskimäärin)		
Henkilökunta (konserni)	708	781
Henkilökunta (Kuntaliitto)	133	196
Henkilökunta (tytäryhtiöt)	575	585

Liiton sijoitus- ja rahoitustoiminta on -7004 894,20 euroa alijäämäinen. Kuntaliiton varainhankinta perustuu sääntöjen mukaiseen ja valtuuskunnan hyväksymään jäsenmaksuun, jonka suuruus on 11 999 999,93 euroa. Kuntayhtymät maksoivat lisäksi jäsenmaksurahoitteista palvelua vastaavista palveluista erillistä palvelumaksua, jonka suuruus on 425 741,51 euroa.

Muutokset konsernirakenteessa

Kuntaliitto Holding Oy:n omistaman FCG:n tytäryhtiön FCG Smart Transportation Oy:n liiketoiminta myytiin tammikuussa 020202 Palvelut Oy:lle. Lokakuussa FCG Smart Transportation Oy sulautui emoyhtiöön. Syksyllä 2022 hankittu MDI Public Oy sulautui emoyhtiöön toukokuussa. Marraskuussa FCG myi kansainvälisen kehityskonsultoinnin liiketoiminnan Cowater Internationalille.

Kuntaliiton ja KT:n marraskuussa 2022 perustama Inservio Oy teki suunnatun osakeannin Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:lle, joka näin tuli yhtiön kolmanneksi osakkaaksi. Kunkin Hyvil Oy:n osakkaan omistus- ja ääniosuus on kolmannes yhtiön osakkeista ja äänistä. Hyvil Oy puolestaan järjesti hyvinvointialueille, HUS:lle ja Helsingin kaupungille suunnatun osakeannin, jonka tultua merkityksi kokonaan Kuntaliiton omistusosuus Hyvil Oy:ssä liudentui 4,17 prosenttiin.

FCG yhtiöitti ohjelmistokehitykseen keskittyneen liiketoiminnan omaan yhtiöön FCG Digital Oy:ksi 1.1.2024, jonka jälkeen FCG myi tammikuussa 2024 FCG Digital Oy:n koko osakekannan Grade Holding Oy:lle. Kaupan odotetaan toteutuvan kevään 2024 aikana normaalien täytäntöönpanoehtojen täytyessä.

Kuntaliiton kokonaan omistama KL-Kuntahankinnat Oy ei ole tehnyt vuoden 2019 jälkeen uusia hankintasopimuksia. Vuonna 2023 KL-Kuntahankinnat Oy jatkoi Hansel Oy:n ja KL-Kuntahankinnat Oy:n omistus- ja yritysjärjestelyyn ja puitesopimusten päättämiseen liittyvää sopimuskannan alasajosuunnitelmaa sovitusti. Tavoitteena on yhtiön lopettaminen omaehtoisen selvitystilaan hakeutumisen kautta vuoden 2024 aikana.

SUOMEN KUNTALIITTO

Toiminnan ja talouden riskit

Sote- ja pelastustoiminnan siirtyminen kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa aiheutti kuntien talouteen merkittävän muutoksen. Tämän vuoksi Kuntaliiton valtuuskunta päätti kevätkokouksessaan 2022, että kuntien jäsenmaksu vuodelle 2023 alenee 30%, 5 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 talousarviossa Kuntaliiton toiminnallisen tuloksen arvioitiin olevan noin 1,8 miljoonaa euroa alijäämäinen sijoitus- ja rahoitustuottojen jälkeen.

Alijäämän arvioitiin aiheutuvan muutosneuvottelujen päätöksien mukaisista sopeutustoimenpiteistä vuoden 2023 aikana sekä sijoitussalkun neutraalista kehityksestä. Tilinpäätös on kuitenkin positiivinen 4,5 miljoonaa euroa johtuen toiminnallisen tuloksen budjettialituksesta, Tuusulan maa-alueiden myynnistä Gustavelund Oy:lle ja loppuvuoden hyvin positiivisesta kehityksestä pääomamarkkinoilla. Maksuvalmius pysyi erinomaisena koko tilikauden.

Kuntaliitossa irtisanottiin henkilöstöä vuoden 2022 käytyjen muutosneuvottelujen päätöksien seurauksena. Henkilökunnan määrä väheni yksilöllisten irtisanomisaikojen mukaisesti toukokuun 2023 alkupuolelle saakka. Osa henkilöstöstä siirtyi joko Hyvil Oy:n tai Inservio Oy:n palvelukseen. Kuntaliitto Palvelut Oy:ssä henkilöstön vähennykset hoidettiin eläköitymistensä ja Hyvil Oy:n palvelukseen siirtymisten kautta, määräaikaista työsuhdetta ei uusittu.

Vuosi 2023 oli kehnoin sijoitusvuoden 2022 jälkeen useimmille omaisuusluokille suotuisa. Osakemarkkinoita tukivat odotettua parempi talouskasvu, energian hinnanlaskun myötä inflaation maltillistuminen, Kiinan talouskasvun elpyminen ja keskuspankin koronnostosyklin päättymisen. Lokakuun inflaatiolukujen käynnistämä voimakas omaisuusarvojen nousu jatkui vuoden loppuun asti. Korkosijoitukset alkoivat tuottaa vuonna 2023, mikä luo korkosijoitusten tuotoille myös jatkossa korkeampia odotuksia kuin viimeisten 10 vuoden aikana. Tekoälyinnostusta nähtiin pääomamarkkinoillakin ja uusien tekoälysovellusten julkaisu herätti huomion lisäksi keskustelua, ja niillä oli vaikutusta myös sijoitusmarkkinoihin.

Sota Ukrainassa jatkui ja uusi geopoliittisten riskien nousu Lähi-Idässä lisäsi monimutkaistavia tekijöitä maailmanpoliittisessa tilanteessa. Kuntaliiton salkunhoitajat kilpailutettiin vuoden 2022 aikana ja uudet salkunhoitajat Nordea Asset Management ja Aktia sekä salkunhoitoa jatkanut Evli aloittivat uusien salkkujen kanssa vuoden alussa. Päivitetty sijoituspolitiikka mahdollistaa Kuntaliitolle vaihtoehtoiset sijoitukset, joiden salkunhoitajaksi kilpailutuksessa valikoitui Evli.

Kuntaliiton sijoitussalkun markkina-arvo kasvoi 9,6% vuonna 2023 ollen vuoden lopussa 81,9 miljoonaa euroa.

Taseen ulkopuoliset vastuut

Vuonna 2020 tehdyn järjestelyn perusteella Kuntaliitolla on KL-Kustannus OY:lle siirretyistä Kommunitorget-medioista KL-Kustannus Oy:n kanssa tappiontakausopimus.

Vuonna 2021 tehtiin Suomen Kuntaliitto ry ja FCG:n välille vastaava järjestely, jossa Kuntaliitto sitoutui korvaamaan FCG:lle siirretyn ruotsinkielisen koulutustoiminnan järjestämisestä aiheutuvat mahdolliset tappiot.

Kummankin järjestelyn aiheuttamien kustannusvaikutusten arvioidaan sopimuksen alkuvuosina ylittävän 120.000 euroa vuodessa.

SUOMEN KUNTALIITTO

Vuoden 2024 toiminta ja talous

Vuoden 2024 talousarviossa on Kuntaliiton toiminnallisen tuloksen arvioitu olevan noin 5,7 miljoonaa euroa alijäämäinen ennen sijoitus- ja rahoitustuottoja, joiden arvioidaan olevan noin 5,6 miljoonaa euroa ja näin ollen tuloksen olevan noin 0,1 miljoonaa euroa alijäämäinen. Pienentyneistä jäsenmaksutuloista huolimatta Kuntaliiton maksuvalmius pystytään säilyttämään vakaana.

Henkilökunta

Suomen Kuntaliitto ry:n palveluksessa oli tilivuoden 2023 lopussa 133 henkilöä.

Palkkojen ja välittömien henkilöstösivukulujen yhteismäärä oli 11 591 809,82 euroa. Henkilöstökertomus on erillisenä julkaisuna.

Ympäristönsuojelu

Kuntaliitto vaikuttaa ympäristöpäämäärien toteutumiseen edunvalvonnan kautta. Tässä pyritään tunnistamaan ja ottamaan huomioon kuntien kannalta olennaiset ympäristökysymykset ja ne pyritään sisällyttämään Kuntaliiton neuvontapalveluihin.

Omassa toiminnassaan Kuntaliitto on sitoutunut kestäväan kehitykseen ja on laatinut toimintansa ohjenuoraksi Kuntaliiton kestäväan kehityksen yhteiskuntasitoumuksen.

Tytäryhtiöosakkeiden arvonalennustestaus ja -kirjaus

Kuntaliitto-konsernissa Kuntaliitto Holding Oy:n tytäryhtiöiden osakkeiden arvonalennustestaus on tehty perustuen joulukuun lopun 2023 tilanteeseen. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina, joiden laatiminen on edellyttänyt arvioiden käyttämistä. Kuntaliitto Holding Oy:n taseessa tytäryhtiön osakkeiden arvo 1.1.2023 oli noin 38,7 miljoonaa euroa.

Tytäryhtiöosakkeiden arvon testaus perustuu kassavirtaennusteeseen, joka on tehty johdon hyväksymän budjetin ja neljän seuraavan vuoden liiketoimintasuunnitelman perusteella. Arvot on testattu kerrytettävissä olevaa rahamäärää koskevilla testauslaskelmissa.

Kassavirtaennusteissa FCG-konsernin liikevaihdon arvioidaan ensimmäisten kahden tarkastelukauden aikana pienenevän keskimäärin 19% ja tarkastelukauden seuraavina vuosina kasvavan noin 4% vuosittain ja liikevoiton olevan noin 4%. Jäännösarvon kasvuennuste on 2%. Vuoden 2023 laskelmassa on käytetty 9,55% diskonttokorkoa. Laskelmassa totaali kerrytettävä rahamäärä on 20,9 miljoonaa euroa, josta osakkeiden arvonalennustestauksessa tulevien kassavirtojen jäännösarvon osuus on 60% käyttöarvolaskelmien rahavirroista.

Tästä seuraa tarve FCG:n osakkeiden arvon alaskirjaukseen Kuntaliitto Holding Oy:n taseessa. Alaskirjattava määrä on 14,0 miljoonaa euroa. Saman suuruinen alaskirjaus tehdään myös Suomen Kuntaliitto ry:n taseessa kohdistuen Kuntaliitto Holding Oy:n osakkeiden arvoon, joka ennen alaskirjausta oli 35,3 miljoonaa euroa.

Eläkevastuut

Kuntaliiton ja sen tytäryhtiöiden palveluksessa olevien henkilöiden eläketurva on järjestetty Kevan kautta, lukuun ottamatta FCG Finnish Consulting Group Oy:tä, jonka eläkevakuutukset on hoidettu työeläkevakuutusyhtiöiden kautta.

Kevan valtuusto vahvistaa vuosittain eläkemenoperusteisen eläkemaksun kokonaismäärän. Kokonaismäärä jaetaan jäsenyhteisöjen maksettavaksi sen perusteella, miten paljon nyt maksussa olevista eläkkeistä on karttunut kunkin jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005 tehdystä työstä.

Eläkemenoperusteisen eläkemaksun kokonaismäärä vuonna 2019 on yhteensä 737 miljoonaa euroa (vuonna 2019 yhteensä 703 miljoonaa euroa). (Lähde: Keva.fi)

Eläkemenoperusteinen maksu poistui vuoden 2022 lopussa ja tilalle tuli tasausmaksu, joka ei koske muita kuin kuntia ja hyvinvointialueita. Tähän perustuen Suomen Kuntaliitto ry:n taseessa ollut vastuu 5 181 959,46 on tilikaudella 2023 alaskirjattu kokonaisuudessaan kertyneistä voittovaroista.

Tilikauden alijäämä

Hallitus ehdottaa, että Suomen Kuntaliitto ry:n 2023 tilikauden alijäämä -9 615 134,38 euroa lisätään muuhun omaan pääomaan.

Helsingissä 25. päivänä huhtikuuta 2024

Lyly Lauri puheenjohtaja
Vuornos Henrik I varapuheenjohtaja
Rossi Markku II varapuheenjohtaja
Ahola Lotta
Johansson Johan
Kankaanniemi Toimi
Korhonen Martti
Kummola Kalervo
Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa
Lumela Meri
Nahkuri Miia
Pentikäinen Pia
Räsänen Joona
Sauri Pekka
Talvitie Mari-Leena
Minna Karhunen toimitusjohtaja

TULOSLASKELMA

	2023		2022	
Varsinainen toiminta				
Kunnallinen edunvalvonta				
Tuotot		5.338.640,06		5.192.005,42
Kulut				
Henkilöstökulut	-11.591.809,82		-15.956.868,78	
Poistot	-8.471,52		-19.183,98	
Muut kulut	-8.774.340,34	-20.374.621,68	-10.119.625,24	-26.095.678,00
Kulujäämä		-15.035.981,62		-20.903.672,58
Varainhankinta				
Tuotot		12.425.741,44		18.674.786,68
Kulujäämä		-2.610.240,18		-2.228.885,90
Sijoitus- ja rahoitustoiminta				
Tuotot	7.877.904,26		9.901.971,72	
Kulut	-14.882.798,46	-7.004.894,20	-6.839.693,65	3.062.278,07
Tuotto-/Kulujäämä		-9.615.134,38		833.392,17
Tilikauden yli-/alijäämä		<u>-9.615.134,38</u>		<u>833.392,17</u>

SUOMEN KUNTALIITTO

	31.12.2023	31.12.2022
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	0,00	115.237,17
Koneet ja kalusto	11.265,37	35.655,69
Muut aineelliset hyödykkeet	358.703,80	358.703,80
	<u>369.969,17</u>	<u>509.596,66</u>
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	21.268.366,67	35.363.366,67
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	0,00	3.583.386,90
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä	3.566.000,00	3.566.000,00
Muut osakkeet ja osuudet	1.097.694,08	1.077.694,08
Muut saamiset	535.718,58	535.718,58
	<u>26.467.779,33</u>	<u>44.126.166,23</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä	26.837.748,50	44.635.762,89
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet/Tavarat	51.211,28	51.922,96
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	281.278,17	413.293,87
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	6.511.519,87	146.894,11
Muut saamiset, lyhytaikainen	12.405,43	13.275,68
Siirtosaamiset	388.933,88	688.061,79
	<u>7.194.137,35</u>	<u>1.261.525,45</u>
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	74.216.594,72	87.245.923,79
Rahat ja pankkisaamiset	<u>223.852,13</u>	<u>223.741,52</u>
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	81.685.795,48	88.783.113,72
Vastaavaa yhteensä	<u><u>108.523.543,98</u></u>	<u><u>133.418.876,61</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO

	31.12.2023	31.12.2022
Vastattavaa		
Peruspääoma	16.818.792,65	16.818.792,65
Edell. tilikaus. ylijäämä	95.923.391,93	90.561.737,71
Tilikauden yli- / alijäämä	-9.615.134,38	833.392,17
Oma pääoma	<u>103.127.050,20</u>	<u>108.213.922,53</u>
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	884.100,00	5.510.389,73
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	922.170,17	724.336,22
Ostovelat	497.167,36	770.883,53
Velat saman konsernin yrityksille	371.474,42	1.760.016,13
Muut velat	280.990,23	392.053,20
Siirtovelat	2.440.591,60	16.047.275,27
	<u>4.512.393,78</u>	<u>19.694.564,35</u>
Vieras pääoma yhteensä	4.512.393,78	19.694.564,35
Vastattavaa yhteensä	<u><u>108.523.543,98</u></u>	<u><u>133.418.876,61</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO
RAHOITUSLASKELMA
(1000 euroa)

	2023	2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Varsinaisen toiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-15.036	-20.904
Edelliseen sisältyvät poistot	8	19
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien saamisten lisäys	-2.349	1.238
Lyhytaikaisten korottomien velkojen vähennys	-15.539	6.549
Varsinaisen toiminnan rahavirta	<u>-32.915</u>	<u>-13.097</u>
Varainhankinnan rahavirta		
Jäsenmaksut	12.426	18.675
Muu varainhankinta		
Varainhankinnan rahavirta	<u>12.426</u>	<u>18.675</u>
Varsinaisen toiminnan ja varainhankinnan rahavirta	-20.490	5.578
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit käyttöomaisuuteen	24	2.129
Investoinnit sijoituksiin	0	-20
Sijoitusten myynnit	14.029	-11.602
Sijoitusten tuotot		
Kiinteistöt		
Muut	6.444	995
Investointien rahavirta	<u>20.498</u>	<u>-8.498</u>
RAHAVAROJEN MUUTOS		
	8	-2.919
Rahavarat 1.1.	224	3.143
Rahavarat 31.12.	224	224

SUOMEN KUNTALIITTO

KONSERNI (1000 euroa)

TULOSLASKELMA

	2023	2022
Varsinainen toiminta		
Kunnallinen edunvalvonta		
Tuotot	8.157	9.080
Kulut		
Henkilöstökulut	-12.772	-17.501
Poistot	-97	-235
Muut kulut	-8.781	-27.873
	<u>-21.650</u>	<u>-10.136</u>
Kulujäämä	-13.493	-18.792
Varainhankinta		
Tuotot	12.426	18.675
Kulujäämä	-1.067	-117
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	74.870	80.582
Kulut	-74.437	-81.847
	<u>432</u>	<u>-1.265</u>
Tilikauden ali-/ylijäämä	<u><u>-635</u></u>	<u><u>-1.382</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO

KONSERNI (1000 euroa)

TASE 31.12.2022

VASTAAVAA	Liitetiedot	2023	2022	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet	6			
Aineettomat oikeudet		2.359	2.455	
Muut pitkävaikutteiset menot		2.169	1.047	
Konserniliikearvo		<u>2.094</u>	<u>6.622</u>	<u>3.178</u>
				6679
Aineelliset hyödykkeet	7			
Maa- ja vesialueet		92	207	
Koneet ja kalusto		300	480	
Muut aineelliset hyödykkeet		<u>385</u>	<u>776</u>	<u>388</u>
				1076
Sijoitukset	8			
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		3158	2.457	
Osakkeet ja osuudet		1377	1.487	
Muut saamiset		<u>536</u>	<u>5.071</u>	<u>875</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä			<u>12.469</u>	<u>12574</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	9		<u>66</u>	<u>70</u>
Lyhytaikaiset saamiset	10			
Myyntisaamiset		8.386	13.413	
Lainasaamiset		0	0	
Siirtosaamiset		376	151	
Muut saamiset		<u>9.278</u>	<u>12.992</u>	
Laskennalliset verosaamiset		5	18.045	3
				26558
Rahoitusarvopaperit	11		83.047	87.909
Rahat ja pankkisaamiset			<u>23.534</u>	<u>29.681</u>
Vaihtuvat vastaavat yhteensä			<u>124.692</u>	<u>144.217</u>
Vastaavaa yhteensä			<u><u>137.162</u></u>	<u><u>156.791</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO

KONSERNI (1000 euroa)

VASTATTAVAA		2023		2022	
OMA PÄÄOMA		12			
Peruspääoma			16.819		16.819
Edell. tilikaus. ylijäämä			96.664		93.720
Tilikauden ali-/ylijäämä			-635	112.848	-1.382
					109.156
VÄHEMMISTÖOSUUS				0	0
PAKOLLISET VARAUKSET		13		897	5.636
VIERAS PÄÄOMA		14			
Pitkäaikainen					
Lainat rahoituslaitoksilta			0		0
Muut pitkäaikaiset velat			0		0
Laskennalliset verovelat			129	129	139
Lyhytaikainen vieras pääoma					
Saadut ennakot			7.492		7.830
Ostovelat			4.297		4.494
Lainat rahoituslaitoksilta			0		0
Muut lyhytaikaiset velat			3.154		3.885
Siirtovelat			8.344	23.288	25.598
Vieras pääoma yhteensä				23.417	41.807
Vastattavaa yhteensä				137.162	156.739

SUOMEN KUNTALIITTO
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA
(1000 euroa)

	2023	2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Varsinaisen toiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-13.257	-18.844
Edelliseen sisältyvät poistot	97	235
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien saamisten lisäys	8.855	1.441
Lyhytaikaisten korottomien velkojen vähennys	-18.520	11.659
Varsinaisen toiminnan rahavirta	<u>-22.825</u>	<u>-5.509</u>
Varainhankinnan rahavirta		
Jäsenmaksut	12.426	18.675
Muu varainhankinta		
Varainhankinnan rahavirta	<u>12.426</u>	<u>18.675</u>
Varsinaisen toiminnan ja varainhankinnan rahavirta	-10.399	13.165
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-718	1.264
Investoinnit sijoituksiin	1.193	-1.492
Sijoitusten myynnit	7.033	-4.239
Sijoitusten tuotot		
Kiinteistöt		
Muut	-3.255	-2.049
Investointien rahavirta	<u>4.254</u>	<u>-6.516</u>
RAHAVAROJEN MUUTOS		
Rahavarat 1.1.	29.681	23.031
Rahavarat 31.12.	23.534	29.681

SUOMEN KUNTALIITTO KONSERNI**TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT****31/12/2023****TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET****Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostus**

Rakennukset	20-30 vuotta	
Rakennuksissa olevat koneet	20-30 vuotta	
Tutkimusalus	15 vuotta	
Laboratoriokalusto	7 vuotta	
Toimistokalusteet	7 vuotta	
Ajoneuvot	4-7 vuotta	
Atk-laitteet	3 vuotta	
Ohjelmistot	5 vuotta	
Liikearvo	5 vuotta	
Konsernin liikearvo	5-10 vuotta	*
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta	

* Konserni liikearvon vaikutusaika on katsottu olevan 10 vuotta 5 vuoden sijaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on aktivoitu varovaisuuden periaatetta noudattaen välittömään hankintamenoonsa tai sitä alempaan todennäköiseen myyntihintaan.

Pitkän valmistusajan vaativien hankkeiden tuloutus

FCG-konserni: Projektit, joilla on kiinteä budjetti, kirjataan tuotoksi tehdyn työn mukaan varovaisesti siihen asti kun budjettia on käytettävissä. Budjetin ylittävät työt ja kulut kirjataan projektin kuluksi. Näitä vastaavia tuotteita ei jaksoteta. Muut hankkeet tuloutetaan juoksevasti laskutuksen mukaan.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu vuosikuluksi niiden syntyvuonna.

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvostus

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan markkinahintaan.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Suomen Kuntaliiton konsernitilinpäätökseen sisältyy Kuntaliiton lisäksi liiton kokonaan omistaman tytäryhtiön KL-Kuntahankinnat Oy:n tilinpäätös sekä Kuntaliiton 100 % omistaman Kuntaliitto Holding -konsernin tilinpäätös ja lisäksi 35% osuus syksyllä 2019 hankitun Hansel Oy:n ja 33,3% osuus vuonna 2022 perustetun Inservio Oy:n tuloksesta.

Konsernirakenne

Kuntaliitto yhdessä Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n kanssa perusti marraskuussa 2022 sisäisen palveluyhtiön Inservio Oy:n hoitamaan osakkaidensa tukipalveluita. Yhtiö aloitti toimintansa 1.1.2023 ja sen palvelukseen siirtyi Kunta-Efeko Oy:sta, FCG:ltä sekä Kuntaliitosta 19 työntekijää. Hyvil Oy merkitsi sille suunnatussa osakeannissa tammikuussa 2023, Inservio Oy:n osakkeita niin, että merkinnän jälkeen kukin kolmesta osakkeenomistajasta omistaa yhtiöstä kolmanneksen. Osakkuusyhtiönä Inservio Oy:tä ei ole yhdistelty konsernilukuihin.

Kuntaliiton soteyksikkö lakkautettiin 31.12.2022 ja henkilökunnasta 18 siirtyi Kuntaliiton perustamaan uuden yhtiön Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n palvelukseen, kuten myös Kuntaliitto Palvelut Oy:n henkilökunnasta 2 henkilöä pelastuslaitostoiminnosta, joka myös lakkautettiin.

Kuntaliitto Holding Oy:n omistaman FCG:n tytäryhtiöksi hankittiin MDI Public Oy:n lokakuussa 2022 ja puolestaan tammikuussa 2023 FCG Finnish Consulting Group Oy, FCG Smart Transportation Oy ja O2O202 Palvelut Oy allekirjoittivat kauppasopimuksen, jolla O2O202 Palvelut Oy ostaa FCG Smart Transportation Oy:n liiketoiminnan.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernin sisäinen omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Konsernin sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Osakkuusyhtiöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiön tilikauden tuloksesta on esitetty rahoitus- ja sijoituserissä.

Tuloslaskelmassa tytäryhtiöt on yhdistetty siihen toimintoon, johon ne luonteensa vuoksi kuuluvat. KL-Kuntahankinnat Oy, KL-Kustannus Oy, Kuntaliitto Holding Oy ja Kuntaliitto Palvelut Oy liiton varsinaiseen toimintaan, FCG Finnish Consulting Group -konserni ja sen tytäryhtiöt sekä Kunta-Efeko Oy sijoitustoimintaan.

Toimintokohtaisiin eriin tuotoiksi ja kuluiksi yhdistetään tytäryhtiöiden tuotot tuottoihin ja kulut ao. kuluihin. Toiminnanaloille on kohdistettu toiminnan erilliskulut. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi yhdistetään tytäryhtiöiden rahoitustuotot ja -kulut sekä sijoitustoimintaa palvelevien tytäryhtiöiden tulos.

Tuloverot

Verot on esitetty sijoitustoiminnan kuluina.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Kertyneistä poistoeroista on laskettu laskennallinen verovelka.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Noteeraamattomien valuuttojen osalta on käytetty liikepankkien ohjeellisia kurssseja. Ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu tilikauden keskikurssiin ja taseet on muutettu euromääräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ja kurssiero sisältyy tilikauden voittoon.

Konsernin sisäisen omistuksen eliminoinnista syntyvä muuntoero on esitetty edellisten vuosien voittovaroista.

Eläkevastuut

Kuntaliiton ja sen tytäryhtiöiden palveluksessa olevien henkilöiden eläketurva on järjestetty Kevan kautta, lukuun ottamatta FCG Finnish Consulting Group Oy:tä, jonka eläkevakuutukset on hoidettu työeläkevakuutusyhtiöiden kautta.

Eläkemenoperusteinen maksu poistui vuoden 2022 lopussa ja tilalle tuli tasausmaksu, joka ei koske muita kuin kuntia ja hyvinvointialueita. Tähän perustuen Suomen Kuntaliitto ry:n taseessa ollut vastuu 5 181 959,46 on tilikaudella 2023 alaskirjattu kokonaisuudessaan kertyneistä voittovaroista. Myös KL-Kustannuksen taseessa ollut vastuu 112 632,84 on alaskirjattu kokonaisuudessaan vuonna 2023 kertyneistä voittovaroista. Suomen Kuntaliitto ry:n JuEL:n ulkopuolella tekemistä eläkesitoumuksista aiheutuvan eläkevastuun määrä per 31.12.2023 on arviolta 884 100 euroa. Edellisestä vuonna 2019 tehdystä tarkistuksesta (638 400 euroa) oli kuukausittaisten Kevan laskujen vähentämisen jälkeen jäljellä vuoden 2023 lopussa 230 402,59 euroa, joten varauksen muutoksena kirjattiin suoraan kertyisiin voittovarioihin 653 697,46 euroa.

Tytäryhtiöosakkeiden arvonalennustestaus ja -kirjaus

Kuntaliitto-konsernissa Kuntaliitto Holding Oy:n tytäryhtiöiden osakkeiden arvonalennustestaus on tehty perustuen joulukuun lopun 2023 tilanteeseen. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina, joiden laatiminen on edellyttänyt arvioiden käyttämistä. Kuntaliitto Holding Oy:n taseessa tytäryhtiön osakkeiden arvo 1.1.2023 oli noin 38,7 miljoonaa euroa.

Tytäryhtiöosakkeiden arvon testaus perustuu kassavirtaennusteeseen, joka on tehty johdon hyväksymän budjetin ja neljän seuraavan vuoden liiketoimintasuunnitelman perusteella. Arvot on testattu kerrytettävissä olevaa rahamäärää koskevilla testauslaskelmissa.

Kassavirtaennusteissa FCG-konsernin liikevaihdon arvioidaan ensimmäisten kahden tarkastelukauden aikana pienenevän keskimäärin 19% ja tarkastelukauden seuraavina vuosina kasvavan noin 4% vuosittain ja liikevoiton olevan noin 4%. Jäännösarvon kasvuennuste on 2%. Vuoden 2023 laskelmassa on käytetty 9,55% diskonttokorkoa. Laskelmassa totaali kerrytettävä rahamäärä on 20,9 miljoonaa euroa, josta osakkeiden arvonalennustestauksessa tulevien kassavirtojen jäännösarvon osuus on 60% käyttöarvolaskelmien rahavirroista.

Ollennaiset tapahtumat tilikaudella ja tilikauden päättymisen jälkeen

Hyvinvointialueiden toiminnan aloittaminen 1.1.2023 merkitsi sote- ja pelastustoimintojen siirtymistä kunnilta hyvinvointialueille. Tästä syystä Kuntaliiton valtuuskunta päätti kevätkokouksessaan 2022, että kuntien jäsenmaksu Kuntaliitolle 1.1.2023 alenee 30% kuntien tulojen pienentymisen vuoksi. Näin merkittävästi vähenevän päätulon takia Kuntaliitossa ja Kuntaliitto Palvelut Oy:ssä käynnistettiin syyskuussa 2022 muutosneuvottelut, joiden lopputuloksena näistä vähennettiin 51 henkilötyövuoden työvoimapanos. Vähennykset jakautuivat niin, että irtisanomiseen päädyttiin 23 henkilön osalta, 12 Kuntaliiton ja KL Palvelut Oy:n työntekijän työsuhde päättyi vuoden 2023 aikana joko eläkkeelle jäämisen tai muun syyn, esim. irtisanoutumisen takia. Kuntaliiton soteyksikkö lakkautettiin 31.12.2022 ja henkilökunnasta 18 siirtyi Kuntaliiton perustamaan uuden yhtiön Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n palvelukseen, kuten myös Kuntaliitto Palvelut Oy:n henkilökunnasta 2 henkilöä pelastuslaitostoiminnosta, joka myös lakkautettiin. Hyvil Oy suuntasi vuoden 2023 alkupuolella Helsingin kaupungille, HUS:lle ja hyvinvointialueille osakeannin, joka merkittiin täysimääräisesti. Tämä pienensi Kuntaliiton omistusosuuden Hyvil Oy:ssä 4,17 prosenttiin.

Kuntaliitto yhdessä Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n kanssa perusti marraskuussa 2022 sisäisen palveluyhtiön Inservio Oy:n hoitamaan osakkaidensa tukipalveluita. Yhtiö aloitti toimintansa 1.1.2023 ja sen palvelukseen siirtyi Kunta-Efeko Oy:sta, FCG:ltä sekä Kuntaliitosta 19 työntekijää. Hyvil Oy merkitsi sille suunnatussa osakeannissa tammikuussa 2023, Inservio Oy:n osakkeita niin, että merkinnän jälkeen kukin kolmesta

FCG yhtiöitti ohjelmistokehitykseen keskittyneen liiketoiminnan omaan yhtiöön FCG Digital Oy:ksi 1.1.2024, jonka jälkeen FCG myi tammikuussa 2024 FCG Digital Oy:n koko osakekannan Grade Holding Oy:lle. Kaupan odotetaan toteutuvan kevään 2024 aikana normaalien täytäntöönpanoehdotusten täytyessä.

Tuloslaskelman liitetiedot (1000 €)

1 Liitetiedot henkilöstöstä

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023 henkilöä	2022 henkilöä	2023 henkilöä	2022 henkilöä
1.1 Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	708	781	133	196

1.2 Henkilöstökulujen erittely

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
Henkilöstökulut	-48.177	-15.957	-11.592	-15.957

Henkilöstökulut sisältyvät tuloslaskelmaan seuraavasti:

Varsinainen toiminta	-48.177	-53.746	-11.592	-15.957
Sijoitustoiminta	0	0	0	0
	<u>-48.177</u>	<u>-53.746</u>	<u>-11.592</u>	<u>-15.957</u>

1.3 Johdon palkat ja palkkiot

	Konserni		Emoyhdistys	
Johdon palkat, hallituksen-, työvaliokunnan ja valtuuskunnan palkkiot	1.577	1.747	876	1.015

2 Poistot

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
Poistojen kokonaismäärä				
Aineettomat hyödykkeet	-2.412	-1.894	0	0
Aineelliset	-183	-296	-8	-19
Arvonlennukset	0	-161	0	0
	<u>-2.596</u>	<u>-2.351</u>	<u>-8</u>	<u>-19</u>

Poistot sisältyvät tuloslaskelman eriin seuraavasti:

	Konserni		Emoyhdistys	
Varsinainen toiminta	-97	-235	-8	-19
Sijoitustoiminta	-2.499	-2.116	0	0
	<u>-2.596</u>	<u>-2.351</u>	<u>-8</u>	<u>-19</u>

3. Kokonaistuotot ja -kulut

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
Varsinaisen toiminnan tuotot	79.394	82.891	5.339	5.192
Varainhankinta	12.426	18.675	12.426	18.675
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	3.633	6.771	7.878	9.902
Tuotot yhteensä	<u>95.452</u>	<u>108.337</u>	<u>25.642</u>	<u>33.769</u>
Varsinaisen toiminnan kulut	-92.389	-102.300	-20.375	-26.096
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-3.698	-7.419	-14.883	-6.840
Kulut yhteensä	<u>-96.087</u>	<u>-109.720</u>	<u>-35.257</u>	<u>-32.935</u>
Tilikauden tulos	<u>-635</u>	<u>-1.382</u>	<u>-9.615</u>	<u>833</u>

3.1 Tilintarkastajan palkkiot

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
Tilintarkastuspalkkiot	-58	-81	-16	-21
Vero-,lakineuvonta	-12	-10	-7	0
Muut palkkiot	-116	-79	-34	-59
	<u>-187</u>	<u>-170</u>	<u>-56</u>	<u>-80</u>

4. Sijoitus- ja rahoitustoiminta

	Konserni	Konserni	Emoyhdistys	Emoyhdistys
	2023	2022	2023	2022
Tuotot				
Osinkotuotot	768	457	5.268	4.457
Korkotuotot	391	31	186	60
Myyntivoitot	1.129	6.283	1.100	5.385
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0
Arvonpalautukset rahoitusarvopapereista	1.344		1.324	
Tuotot yhteensä	<u>3.633</u>	<u>6.771</u>	<u>7.878</u>	<u>9.902</u>
Korkokulut	-38	-64	-4	-3
Muut rahoituskulut	-77	-119	-54	-37
Myyntitappiot, arvopaperit	-672	-6.316	-444	-5.869
Arvonalennukset rahoitusarvopapereista	-2.911	-921	-14.380	-931
Kulut yhteensä	<u>-3.698</u>	<u>-7.419</u>	<u>-14.883</u>	<u>-6.840</u>
Liiketoiminnan tulos	-65	-648		
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	0	0		
Yhteensä	<u>-65</u>	<u>-648</u>		

5 Tilinpäätössiirrot

	Konserni	
	2023	2022
Tuloverot	-450	-436
Laskennallisen verovelan muutos	0	-3
Laskennallisen verosaamisen muutos	10	-7
	<u>-440</u>	<u>-446</u>

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot (1000 €)

PYSYVÄT VASTAAVAT

6 Aineettomat hyödykkeet

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	2.800	2.765	0	0
Lisäykset	0	35	0	0
Vähennykset	32	0	0	0
Hankintameno 31.12.	2.767	2.800	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	2.662	2.512	0	0
Vähennysten kertyneet poistot	1.758	1.721	0	0
Tilikauden poisto	110	159	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	2.726	2.662	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	41	138	0	0
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	1.039	1.039		
Oikaisu sulautuminen	0	0		
Vähennykset	0	0		
Hankintameno 31.12.	1.039	1.039		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	979	894		
Oikaisu sulautuminen	0	0		
Luovutusten kertyneet poistot	0	0		
Tilikauden poisto	52	85		
Kertyneet arvonalentumiset	0	0		
Kertyneet poistot 31.12.	1.031	979		
Kirjanpitoarvo 31.12.	8	60		
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	24.653	22.446		
Lisäykset	355	2.207		
Vähennys	-265			
Hankintameno 31.12.	24.743	24.653		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	21.475	20.760		
Tilikauden poisto	1.174	715		
Kertyneet poistot 31.12.	22.649	21.475		
Kirjanpitoarvo 31.12.	2.094	3.178		
Kehittämismenot				
Hankintameno 1.1.	3.717	2.242		
Lisäys	831	1.475		
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	0	0		
Hankintameno 31.12.	4.549	3.717		
Kertyneet poistot	1.459	883		
Oikaisu sulautuminen	0	0		
Tilikauden poistot	779	576		
Kertyneet poistot 31.12.	2.239	1.459		
Menojäännös 31.12.	2.310	2.258		
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	4.672	4.119		
Muuntoero	0	3		
Lisäykset	173	560		
Siirto ennakkomaksuista	49	0		
Vähennykset	-554	-9		
Hankintameno 31.12.	4.341	4.672		
Kertyneet poistot 1.1	3.730	3.268		
Oikaisu sulautuminen	0	106		
Vähennysten kertyneet poistot	551	9		
Tilikauden poisto	306	365		
Kertyneet poistot 31.12.	3.485	3.730		
Menojäännös 31.12.	856	995		

SUOMEN KUNTALIITTO

17

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
7 Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet, liittymismaksut				
Hankintameno 1.1.	207	207	115	115
Luovutukset	-115	0	-115	0
Hankintameno 31.12.	92	207	0	115
Menojäännös 31.12.	92	207	0	115
Koneet ja kalusto 1120,11				
Hankintameno 1.1.	8.762	9.458	97	97
Muut oikaisut	0	-311	0	0
Lisäykset	44	108	0	0
Vähennys tytäryhtiö myynti	-2	0	0	0
Vähennykset	-183	-493	-34	0
Hankintameno 31.12.	8.620	8.762	62	97
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	8.282	8.488	61	52
Oikaisu sulautuminen	0	-263	0	0
Vähennysten kertyneet poistot	145	-234	18	0
Tilikauden poisto	183	299	8	8
Kertyneet poistot 31.12.	8.320	8.282	51	61
Menojäännös 31.12.	300	480	11	36
Muut aineelliset hyödykkeet	2023	2022		
Hankintameno 1.1.	388	385	359	359
Lisäys	0	4	0	0
Vähennys	-4	0	0	0
Hankintameno 31.12.	385	388	359	359
Menojäännös 31.12.	385	388		

SUOMEN KUNTALIITTO

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
8 Sijoitukset				
Hankintameno 1.1.	4.819	4.607	44.127	44.097
Lisäykset	701	349	20	30
Vähennykset	-449	-137	-17.678	0
Hankintameno 31.12.	5.071	4.819	26.468	44.127

8.1 Kuntaliiton tytäryhtiöosakkeet

	Kpl	Kpl	emoyhtiön om.osuus %	emoyhtiön om.osuus %
KL-Kuntahankinnat Oy, Helsinki	2.500	2.500,00	100	100
Kuntaliitto Holding Oy, Helsinki	35.340.867	35.340.867,00	100	100

8.2 Omistukset konserniyrityksissä

Kuntaliitto Holding Oy tytäryhtiöt:				
Kuntaliitto Palvelut Oy, Helsinki	25	25	100	100
Kunta-Efeko Oy, Helsinki	1.000	1000	100	100
KL-Kustannus Oy, Helsinki	100	100	100	100
FCG Finnish Consulting Group Oy, Helsinki	19.679.000	19.679.000	100	100
FCG Finnish Consulting Group Oy tytäryhtiöt:				
POVVIK EAD, Bulgaria	100	100		
FCG Digital Oy	100			
Omistukset osakkuusyhtiöissä				
Oü Projektikeskus	27,3	27,3		

8.1 Osuudet omistusyhteisyrityksissä

Konsernin omistus-osuus %	Viimeksi laaditu tilinpäät mukainen oma pääoma	18 voitto/tappio
Kiinteistö Oy Södra Bergbacka	21,7 %	1.431.938
Hansel Oy	35,0 %	8.494.079
Inservio Oy	33,3%	-28.092

SUOMEN KUNTALIITTO**VAIHTUVAT VASTAAVAT**

9 Vaihto-omaisuus	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
Aineet ja tarvikkeet				
Hankintameno 1.1.	70	51	52	31
Lisäys	0	20	0	20
Vähennys	-3	-2	-1	0
Hankintameno 31.12.	66	70	51	52

10 Lyhytaikaiset saamiset

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022

10.1 Myyntisaamiset	8.386	13.413	281	413
10.2 Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset			48	147
Muut saamiset			6.464	147

10.3 Siirtosaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset

Muut lyhytaikaiset saamiset

Henkilöstöön liittyvät saamiset	19	23	66	28
Projektiennakot	0	0	192	404
Muut	357	128	143	270
	376	151	401	702

Lyhytaikaisten siirtosaamisten olennaiset erät

Projektirahoitus	208	1.995	192	404
Vuokrat	0	0	0	0
Palkkionpalautukset	0	0	28	1
Laskennallinen verosaaminen	5	3	0	0
Henkilöstöön liittyvät saamiset	4	6	66	15
Siirtyvä laskutus	48	2.078	0	0
Siirtosaamiset	564	868		
Ostoreskontran jaksotussaamiset	663	639		
Osatuloutussaaminen FCG	7.791	7.406	115	270
	9.282	12.994	401	689

11 Rahoitusarvopaperit

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022

Muut arvopaperit				
Kirjanpitoarvo 31.12.	83.047	73.415	74.109	72.752
Markkina-arvo	90.710	75.315	81.880	74.643
	7.663	1.900	7.770	1.891

Rahoitusarvopaperit sisältävät pääasiassa julkisen kaupankäynnin kohteena olevia rahastosijoituksia. Rahoitusarvopaperit arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuun tai sitä alempaan markkina-arvoon.

Rahat ja pankki saamiset

Konsernilla on käytössään konsernipankkitili, jonka omistaja on konsernin emoyhtiö. Tilinpäätöshetkellä tytäryhtiöiden tilien varat/velat raportoidaan emoyhtiön rahavaroissa. Vastaavasti tytäryhtiöissä tilin varat/velat esitetään lyhytaikaisissa saamisissa/veloissa emoyhtiölle.

SUOMEN KUNTALIITTO

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot (1000 €)

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
12 Oman pääoman ja rahastojen muutokset				
Konsernin oma pääoma				
Oman pääoman muutokset				
Peruspääoma 1.1.	16.819	16.819	16.819	16.819
Peruspääoma 31.12.	16.819	16.819	16.819	16.819
Muuntoero 1.1	219	-17	0	0
Muutos	-219	237	0	0
Muuntoero 31.12	0	219	0	0
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	92.119	93.501	91.395	90.562
Oikaisut, Kuntaliitto eläkevastuiden muutokset	4.528	0	4.528	0
Oikaisut, muut	17			
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	96.664	93.501	95.923	90.562
Tilikauden voitto (tappio)	-635	-1.382	-9.615	833
Oma pääoma yhteensä	112.848	109.156	103.127	108.214

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
13 Pakolliset varaukset				
Eläkevaraus	897	5.636	884	5.510

Eläkevaraukset ovat työnantajan maksamia
lisäeläkkeitä varten sekä varautuminen eläkemenoperusteiseen maksuun

14 VIERAS PÄÄOMA

Vieraaseen pääomaan kuuluvat olennaiset erät

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Projektitoimintaan liittyvät ennakot	7.492	317	922	724
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat			209	771
Muut velat			162	1417
			371	2.188
Siirtovelkojen olennaiset erät	2023	2022	2023	2022
Palkat ja lomapalkkavelka sos. menoineen	7.016	8.616	2.080	2.856
Projektitoimintaan liittyvät velat	433	2.695	0	724
Verot	282	0	259	0
Korot	0	0	0	0
Muut siirtovelat	613	15.010	102	13.192
	8.344	26.322	2.441	16.772

15. Vakuudet ja vastuusitoumukset	Konserni		Emoyhdistys		
	2023	2022	2023	2022	
Samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta annettu vakuus Yrityskiinnitykset *	10.001.007	15.001.007	0		0
*) annettu rahoituslimiitin ja pankkitakausten vakuudeksi					
Leasingvastuut	Konserni		Emoyhdistys		
Leasingsopimusten maksamatta olevat määrät	2023	2022	2023	2022	
Erääntyy seuraavana vuonna	589	526	101		32
Myöhemmin maksettavat	557	609	166		9
Yhteensä	1.145	1.135	267		41
Toimitilojen vuokravastuut					
Erääntyy seuraavana vuonna	2.295	2.296			
Myöhemmin maksettavat	8.745	9.138			
Yhteensä	11.039	11.435			
Pitkäaikaiset lainat, jotka erääntyvät 5 vuoden jälkeen					
Velat saman konsernin yhteisölle	0	2.389			
Muut velat	0	0			

Taseen ulkopuoliset vastuut

Vuonna 2015 Gustavelund Oy:stä solmitun osakekauppasopimuksen perusteella Suomen Kuntaliitto ry:llä ja Kuntaliitto Palvelut Oy:llä on ollut yhteenlaskettuna enintään 70%:n ja enintään 500.000 euron suuruinen vastuu sopimuksessa rajatuista hotellirakennukseen kohdistuvista peruskorjauskustannuksista.

Suomen Kuntaliitto ry:n vastuu alun perin on ollut 52,94% (265.000 euroa), mutta Kuntaliiton mielestä vastuu ei ollut vuonna 2023 enää voimassa, koska sopimukseen perustuvat vaatimukset kustannusten korvaamisesta olisi tullut esittää 6 kuukauden kuluessa. Tästä sopimuskohdasta vallitsi erimielinen näkemys ostajatahon kanssa. Oikeusprosessin ja sen aiheuttamien kulujen välttämiseksi asiassa päädyttiin Kuntaliiton kannalta yhdistyksen näkemyksen vastaiseen loppuratkaisuun; yhdistys maksoi Gustavelund Oy:lle 179.057,90 euroa. Tämän suorituksen jälkeen peruskorjauskustannusten korvausvastuu on loppuun hoidettu ja myös ostajalta saatiin kirjallinen vakuutus, että peruskorjausvastuut on kokonaan

Vuonna 2020 tehdyn järjestelyn perusteella Kuntaliitolla on KL-Kustannus Oy:lle siirretyistä Kommuntorget-medioista KL-Kustannus Oy:n kanssa tappiontakausopimus.

Vuonna 2021 tehtiin Suomen Kuntaliitto ry ja FCG:n välille vastaava järjestely, jossa Kuntaliitto sitoutui korvaamaan FCG:lle siirretyin ruotsinkielisen koulutustoiminnan järjestämisestä aiheutuvat mahdolliset tappiot.

Kummankin järjestelyn aiheuttamien kustannusvaikutusten arvioidaan sopimusten alkuvuosina ylittävän 120.000 euroa vuodessa.

Vaihtoehtoisten sijoitusten sitoumukset tilinpäätöshetkellä ovat yhteensä 7 700 000 euroa. Kutsuttu osuus on 2 052 725,42 ja kutsumaton osuus yhteensä 5 582 425,35 euroa.

Lähipiiritapahtumia koskevat liitetiedot

Kuntaliitto-konsernin emoyhteisö on Suomen Kuntaliitto ry, jonka lähipiiriin kuuluvat yhteisöt ja säätiöt, joissa Suomen Kuntaliitto ry suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa, liiton ja yhtiöiden hallitusten jäsenet ja varajäsenet, liiton valtuuskunnan puheenjohtajisto, liiton ja yhtiöiden toimitusjohtajat, varatoimitusjohtajat, liiton hallintojohtaja sekä heidän perheenjäsenensä sekä sellaiset yhtiöt, yhdistykset tai säätiöt joissa em. lähipiiriin kuuluva henkilö käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa.

Kaikki lähipiirin kanssa tehdyt liiketoimet ovat olleet markkinaehtoisia.

Kunta-Efeko Oy:llä on FCG Finnish Consulting Group Oy:n kanssa sopimus, jossa FCG sitoutuu ostamaan Kunta-Efeko Oy:n henkilöstön työpanoksen ja vastineeksi vastaa näiden henkilöiden palkka-, toimitila- ja työvälinekustannuksista.

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Suomen Kuntaliitto ry:n konsernitiilinpäätös säilytetään osoitteessa: Toinen linja 14, 00530 Helsinki.

16. Kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuva toiminta Kuntaliitossa

	2023	2022
Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat	336.545	557.043
Henkilöstökulut	0	-10.368
Muut kulut	-722.751	-663.361
Kustannukset yhteensä	-722.751	-673.729
TULOS	-386.206	-116.686

SUOMEN KUNTALIITTO**TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET**

SUOMEN KUNTALIITTO RY:N HALLITUS

Helsingissä 25.päivänä huhtikuuta 2024

Lyly Lauri
hallituksen puheenjohtaja

Vuornos Henrik
I hallituksen varapuheenjohtaja

Rossi Markku
II hallituksen varapuheenjohtaja

Ahola Lotta

Johansson Johan

Kankaanniemi Toimi

Korhonen Martti

Kummola Kalervo

Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa

Lumela Meri

Nahkuri Miia

Pentikäinen Pia

Räsänen Joonas

Sauri Pekka

Talvitie Mari-Leena

Minna Karhunen
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Helsingissä, sähköisen allekirjoituksen päivämäärällä

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Kirsi Aromäki
KHT

SUOMEN KUNTALIITTO**KÄYTETYT TOSITELAJIT JA -NUMEROT****2023**

Yhtiön pääkirjanpito on tehty Wintime-nimisessä kirjanpitojärjestelmässä

	TOSITELAJI	
OP tositteet	1902	sähköinen
Danske tositteet	1911	sähköinen
Nordea tositteet	1914	sähköinen
Bryssel pankkitositteet	1960	sähköinen
Bryssel kassatositteet	1962	sähköinen
Myyntilaskut, Wintime	2030	sähköinen
Myyntilask. viitesuoritukset	2040	sähköinen
Myyntilask. muut suoritukset	2050	sähköinen
Myyntilask. kuittaukset	2060	sähköinen
Ostolaskujen suoritukset	3020	sähköinen
Approval laskut	3050	sähköinen
Palkkatositteet	4010	sähköinen
Matkalaskut	5010	sähköinen
Käyttöomaisuus tos.	5020	sähköinen
Muistiot	6010	sähköinen
Sisäiset	6020	sähköinen

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

PÄIVÄKIRJA	sähköinen
PÄÄKIRJA	sähköinen
TILINPÄÄTÖS TILIKAUDELTA	sähköinen/paperinen
MYyntIRESKONTRA	sähköinen
OSTORESKONTRA	sähköinen
PALKKAKIRJANPITO	sähköinen
PALKKIOKKIRJANPITO	sähköinen
KÄYTTÖOMAISUUS	sähköinen

**KUNTA
LIITTO**

**ELINVOIMA- JA
HYVINVOINTIKUNNAN
ENSIASKELEET**

Kuntaliiton vuosikertomus 2023

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

KUNTALIITTO LYHYESTI

Suomen vaikuttavimpia edunvalvontajärjestöjä.

Jäsenenä kaikki Suomen 309 kuntaa ja kaupunkia. Toiminnassa mukana myös maakuntien liitot, muut kuntayhtymät sekä kuntataustaiset osakeyhtiöt.

140 oman alansa huippuasiantuntijaa: laki, talous, elinvoima, hyvinvointi, ympäristö, tietoyhteiskunta, koulutus, kulttuuri jne.

Ydintehtävinä kuntien ja kaupunkien toimintaedellytysten turvaaminen ja kehittäminen edunvalvonta- ja neuvontapalveluilla.

EDUNVALVONTAMME on ennakoivaa ja oikea-aikaista, tietoon perustuvaa vaikuttamista. Tunnistamme kuntien edunvalvontatarpeita, arvioimme päätösten kuntavaikutuksia ja edistämme kuntien etua päätöksenteossa sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Teemme edunvalvontatavoitteitamme tukevaa kehittämistyötä.

NEUVOMME JA OPASTAMME kuntia sekä muita asiakkaitamme laajasti kaikkien toimialojen kysymyksissä. Asiantuntijapalvelujemme vahvuuksia ovat julkisen hallinnon laaja tuntemus sekä syvä osaaminen kuntakentän erityiskysymyksissä.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

KUNTALIITON STRATEGIA

Kuntaliiton strategia ”Vaikuttava kumppani kunnille” linjaa Kuntaliiton toiminnan painopisteet ja tavoitteet. Sen avulla suunnataan keskeisimmät kuntien edunvalvonnan, kehittämisen sekä liiton oman uudistamisen toimenpiteet.

Kuntaliiton missio

Kunnat luovat perustan asukkaiden hyvälle elämälle. Kuntaliitto tekee työtä, jotta kunnat onnistuvat tehtävässään.

Vaikuttava kumppani kunnille

Kuntaliitto haluaa olla vaikuttava kumppani kunnille luomalla kestäväää pohjaa kuntien työlle ja hyvinvoinnille, toimimalla yhteiskunnallisena suunnannäyttäjänä ja erilaisten kuntien äänenä. Tässä onnistumiseen tarvitaan uutta osaamista, kuntien erilaisuuden huomioimista sekä ennakoivaa työtötta. Kuntaliitto haluaa myös olla muutoskykyinen organisaatio, jossa voidaan hyvin ja jonka talous on vakaalla pohjalla.

Arvot ja meille tärkeät toimintatavat

Askeleen edellä: Olemme vaikuttavia kuntien edunvalvoja ja kunnista käytävän keskustelun suunnannäyttäjiä. Ennakoimme yhteiskunnan muutoksia ja kehitämme vaikuttavia ratkaisuja, jotta voimme vaikuttaa päättäjiin ja tukea kuntia. Solmimme vahvoja kumppanuuksia. Tuomme esille vahvemmin osaamistamme ja seuraamme onnistumistamme.

Yhteistyötä yli rajojen: Luomme vaikuttavuutta työskentelemällä verkostojen kanssa ja tukemalla kuntien moniäänisyyttä. Hyödynnämme jäsenkuntien sekä erilaisten verkostojen ja sidosryhmiemme osaamista. Vahvistamme rajoja ylittävää yhteistyötä kuntien toimialojen välillä, kuntien ja hyvinvointialueiden välillä sekä kuntien ja valtion välillä. Huolehdimme asiakasymmärryksestämme ja varmistamme asiakkaamme tyytyväisyyden. Huomioimme monimuotoisen kuntakentän strategisten tavoitteiden edistämisessä.

Uudistava kulttuuri: Olemme uudistumiskykyinen organisaatio, jossa voidaan hyvin. Ylläpidämme ja kehitämme osaamistamme.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötsunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Vuoden 2023 alussa otettiin ensiaskeleet kohti uutta elinvoima- ja hyvinvointikuntaa, kun sote- ja pelastustoimen tehtävät siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Mennyt vuosi olikin paitsi kunnan uuden hyvinvointiroolin haltuun ottamisen sekä kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintojen vahvistamisen, myös uuden elinvoimakunnan rakentamisen aikaa. Vuonna 2025 kuntien merkitys koko Suomen onnistumisen varmistajana laajenee jälleen, sillä ne saavat vastuulleen pitkään toivomansa työllisyyden edistämisen ja kotoutumisen palvelut.

Samaan aikaan kuntien väliset erot kärjistyvät edelleen, talustilanne kiristyy ja väestönmurros edellyttää kaikkia kuntia tekemään päätöksiä palvelujen, kuntalaisten hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman turvaamiseksi ja kehittämiseksi myös tulevaisuudessa. Kuntaliitto tekee työtä sen eteen, että kunnat onnistuvat tehtävissään, vaikuttaa yhteiskunnallisesti sekä tukee kuntia ja kaupunkeja laaja-alaisesti.

Keväällä 2023 käytiin eduskuntavaalit ja niiden jälkeen hallitusohjelmaneuvottelut,

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

joissa määriteltiin myös kuntien kehittymisen suuntaviivat seuraavan neljän vuoden ajalle. Kuntaliiton tavoitteena oli, että muodostettava hallitus luottaa kuntien kykyyn toimia paikallisesti asukkaidensa hyväksi ja alueensa parhaaksi. Juhannuksen kynnyksellä julkaistun hallitusohjelmaan kirjattiinkin useita kuntien tärkeitä pitämiä tavoitteita.

Kunnille tärkeimpiä kirjauksia hallitusohjelmassa ovat lupaukset toimintaa jäykistävien normien keventämisestä sekä rahoitusjärjestelmän uudistamisesta.

Kesäkuun 2023 Huomenta kunnat -lähetyksessä arvioimme uunituoreen hallitusohjelman kirjauksia kuntien kannalta optimisesti: arvelimme, että hallitusohjelmaan kirjatun kuntien merkityksen ja itsehallinnon tunnistamisen liittyvän sanoitusten myötä kuntien luottamus valtioon voi hyvinkin parantua sekä keskustelu erilaisista kunnista ja kaupungeista monipuolistua. Näimme mahdolliseksi jopa sen, että kunta-valtio-suhteen ja kunnallisen itsehallinnon kannalta voi käynnistyä kokonaan uusi aikakausi.

Marraskuisena perjantaina 2023 tämä optimismi koki kovan kolauksen, kun valtiovarainministeriö päivitti sote-uudistuksen siirtolaskelmat ja ilmoitti, että valtionosuutta pitää leikata lisää, jotta uudistuksen kus-

tannusneutraalisuus toteutuisi. Uutinen olisi merkinnyt yli 400 miljoonan euron lisäleikkausta vuoden 2024 valtionosuuksiin. Tieto otettiin kuntakentällä vastaan tyrmistyneenä, sillä se vesitti pahasti valtuustojen juuri nuijimia verotus- ja budjettipäätöksiä.

Se, miten luottamus tästä kehittyi, on pitkälti kiinni yhteistyöstä suurten yhteisten haasteidemme ratkaisussa sekä norminkevennyksen etenemisessä. Kunnista esimerkiksi norminpurku ei jää kiinni.

Käynnistimme oman norminkeruukampanjamme etunenässä 1. marraskuuta 2023. Tavoitteenamme oli aktivoida kunnat tunnistamaan ja ehdottamaan kevennettäviä normeja. **Kun norminkeruu helmikuun puolivälissä 2024 päättyi, lopputuloksena oli yli 500 ehdotusta normien keventämisestä ja lähes 60 ehdotusta erilaisiksi kokeiluiksi.**

Me Kuntaliitto ja kunnat uskomme, että jos kunnille antaa joustoa palvelujen järjestämisen tapoihin, toiminnasta ja päätöksenteosta voi tulla virtaviivaisempaa, vaikuttavampaa, joustavampaa ja luovempaa. Kunnat toimivat aina asukkaansa ja alueensa parhaaksi. Kuntaliiton 140 asiantuntijaa puolestaan toimivat jokaisen Suomen kaupungin ja kunnan parhaaksi.

Minna Karhunen, Kuntaliiton toimitusjohtaja

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakentää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötsunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Keväällä 2023 käytiin eduskuntavaalit ja niiden jälkeen hallitusohjelmaneuvoittelut, jossa määriteltiin myös kuntien kehittymisen suuntaviivat seuraavan neljän vuoden ajalle. Kuntaliiton tavoitteena oli, että muodostettava hallitus luottaa kuntien kykyyn toimia paikallisesti asukkaidensa hyväksi ja alueensa parhaaksi. Juhannuksen kynnyksellä julkaisuun hallitusohjelmaan kirjattiinkin useita kuntien tärkeitä tavoitteita.

Kuntaliiton hallitusohjelmavaikuttamisen keskiössä oli varmistaa, että erilaistuvat kunnat pysyvät elinvoimaisina historiallisten uudistusten keskellä. Paikalliset ratkaisut mahdollistava sääntelykehikko ja ajan tasalle saatettava rahoitusjärjestelmä luovat polkua elinvoimaisiin kuntiin.

[Kuntien tavoitteet hallitusohjelmaan](#) laadittiin jo vuonna 2022 yhdessä kuntaverkostojemme ja poliittisten päättäjiemme kanssa. Tavoitteistamme viestittiin laajasti ja kampanjamaisesti sekä perinteisessä että sosiaalisessa mediassa, ja tavoitteita vietiin eteenpäin myös lukuisissa tilaisuuksissa ja tapaamisissa.

Olimme kuultavana kaikkiaan 11 kertaa hallitusohjelman valmistelun työryhmissä, vasta-

simme lukuisiin tietopyyntöihin ja arvioimme tavoitteiden talousvaikutuksia.

Työn tuloksena hallitusohjelman kuntopolitiikan iso kuva vastaa pitkälti Kuntaliiton strategisia tavoitteita. Kuntien merkittävä rooli yhteiskunnassa tunnustetaan ja kuntien erilaisuus nähdään voimavaraksi. Erilaiset kaupungit, kaupunkiseudut, seutukaupungit, maaseutukunnat ja saaristokunnat sekä niiden erilaiset tarpeet on tunnustettu. Myös kuntien itsehallinnollisen vapauden tavoite on mainittu hallitusohjelmassa.

Kunnille tärkeimpiä kirjauksia hallitusohjelmassa ovat lupaukset toimintaa jäykistävien normien keventämisestä sekä rahoitusjärjestelmän uudistamisesta.

Muita tärkeitä mainintoja ovat kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön ja yhdyspintojen joustavuus ja se, että paikallinen sopiminen tehtävien järjestämisestä mahdollistetaan. Lisäksi valtio sitoutui kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Kiinteistöverouudistusta hallitus lupasi edistää. Lisäksi hallitus lupasi huolehtia, että

POIMINTOJA VUODESTA 2023

Huhtikuussa 2023 eduskuntaan valituista kansanedustajista 177 toimii kotikuntansa kunnanvaltuutettuina. ”Kuntapuolueen” edustajien osuus nousi viime vaalien 85,5 prosentista 88,5 prosenttiin. Kunnanvaltuutettuina toimivien kansanedustajien osuus on kasvanut joka vaalikaudella vuodesta 1996 lähtien. Tiedot käyvät ilmi Kuntaliiton analyysistä, jonka avulla nostimme julkiseen keskusteluun päättäjien tupla- ja triplarooleja eri hallinnon tasoilla. Yhteiskunnalliset luottamustehtävät keskittyvät samoille henkilöille, ja tehtävien kasautuminen korostuu nyt uudella tavalla, kun myös hyvinvointialueille on valittu luottamushenkilöt.

Ukrainan sodan alkamisesta tuli helmikuussa 2023 kuluneeksi vuosi. Kuntaliitto suositteli kuntia osoittamaan tukensa Ukrainalle sodan alkamisen vuosipäivänä. Kyselyn mukaan yli 70 kuntaa aikoi osallistua tuen osoittamiseen: kolmannes kyselyyn vastanneista kunnista kertoi osoittavansa tukensa nostamalla Ukrainan lipun salkoon. Muita osallistumisen keinoja olivat mm. Ukrainan lipun väristen symbolien esille laittaminen julkisissa tiloissa, merkittävimpien rakennusten valaiseminen sekä hiljaisten hetkien järjestäminen eri toimipisteissä. Myös kynttilämielenosoitusten ja rauhan-kulkueiden sekä erilaisten keräysten käynnistäminen nousi vastauksissa esille. Kysely toteutettiin toisen kerran, entistä laajempaan loppuvuodesta 2023.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötsunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

kunnille siirtymässä olevien TE-palvelujen rahoitus, ohjausjärjestelmä ja asiakaspalvelun lainsäädäntö turvaavat kuntien todelliset mahdollisuudet onnistua kohtaanto-ongelmien ratkaisemisessa kannustinjärjestelmän edellyttämällä tavalla.

Lisäksi lupaavana voidaan pitää sitä, että tiedon liikkuvuuden esteiden purkamiseen tartuttiin hallitusohjelmakirjauksissa Kuntaliiton, Kelan, Tilastokeskuksen, Verohallinnon, Eläketurvakeskuksen sekä Hyvil Oy:n yhteisen hallitusohjelmakannanoton suuntaisesti.

Hallitusohjelmaan kirjattiin myös, että kuntien tehtäviä ei siirretä hyvinvointialueille, ja että tehtävistä tulee voida sopia joustavasti alueelliset erot huomioiden. Nämä kirjaukset ovat merkittäviä esimerkiksi ympäristöterveydenhuollon toimivuuden kannalta, sillä tämä tehtävä on esimerkki palvelusta, jossa alueellisesti ja paikallisesti löydetään vaikuttavimmat ja kustannustehokkaimmat tavat.

Sen sijaan hallitusohjelmakirjaus kuntien sidosyksiköiden hyödyntämisen rajaamisesta oli Kuntaliitolle pettymys. Hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite rajoittaa sidosyksikkö-

mallilla toimimista muun muassa asettamalla sidosyksikön vähimmäisomistusraja 10 prosenttiin sekä rajaamalla yksiköiden käyttöä joillakin toimialoilla.

Kuntaliitto on vedonnut hallitukseen, että se arvioisi uudelleen hallitusohjelman sidosyksikkösääntelyä koskevia kirjauksia. Hallitusohjelmassa esitettyjen muutosten tosiasiallinen vaikutus olisi markkinoiden näkökulmasta vähäinen, mutta kohdistuisi kohtuuttoman haitallisesti laajaan joukkoon erityisesti pieniä kuntia. Jos sääntely etenee hallitusohjelman kirjauksen mukaisena, kunnat joutuisivat tekemään toimivissa yhtiöissä mittavia omistusjärjestelyjä tai vaihtoehtoisesti ottamaan toimintoja takaisin kunnan itsensä hoidettavaksi. Kustannukset näistä toimenpiteistä voivat helposti ylittää hyödyt.

Kokonaisuutena Petteri Orpon hallitusohjelma näytti kuntien näkökulmasta suhteellisen hyvältä. Tulkinta- ja toimeenpanovaihe ratkaisevat tavoitteiden onnistumisen, ja loppuvuoden 2023 aikana haasteita alkoikin jo ilmetä. Kuntaliitto jatkaa vaikuttamistyötä, jotta tärkeissä tavoitteissa edetään kuntien toivomaan suuntaan.

POIMINTOJA VUODESTA 2023

Turvallisuustilanteen muuttuminen vaikuttaa myös kunnissa. Kuntaliitto tukee kuntia tiedonvaihdossa, tarjoaa ohjeita, ylläpitää varautumisverkostoa, osallistuu keskeisenä toimijana ja valvoo kuntien etua varautumiseen liittyvissä lakihankkeissa. Kuntaliiton esityksestä NIS-yleislain toimijamäärittelyä tarkennettiin siten, että kuntakenttää kohdellaan soveltamisalalla yhdenvertaisesti. Kuntien ydintoiminta rajattiin direktiivin ulkopuolelle. Kuntaliitto vaikutti myös kansallisen evakuoitiohjeen sisältöön erityisesti toimijoiden vastuuta koskevin osin.

Kiirehdimme myös [julkisuuslain päivitystä](#) kuntien valmiussuunnitelmien osalta sekä ohjeistimme kuntia tarkistamaan valmiussuunnitelmansa sekä niiden julkisuuden.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

NORMIEN KEVENTÄMISEN ONNISTUMISEN POHJANA ON LUOTTAMUS KUNTIIN

Hallitusohjelmassa linjataan, että valtion ohjausta kuntiin arvioidaan ja uudistetaan hallituskauden aikana: peruseriaatteena on vaikuttavuuteen ja tavoitteellisuuteen perustuva ohjaus, joka nojaa ennen kaikkea kumppanuuteen.

”Hallitus käynnistää kuntien normituksen keventämishjelman, johon kytketään kaikki kuntia ohjaava sektorilainsäädäntö soveltuvin osin. Kuntien toiminnan ja tehtävien mitoitusta ja toteutustapojen yksityiskohtaista sääntelyä karsitaan. Osana ohjelmaa toteutetaan erilaisia kunta- ja aluekohtaisia kokeiluja, joiden avulla kokeillaan miniminormiohjausta kuitenkin vaarantamatta ihmisten perustuslain mukaisia oikeuksia palveluihin.”
(Suora lainaus hallitusohjelmasta)

Valtiovarainministeriö aloitti normien keventämiseen tähtäävän työn keräämällä 28.11.2023–16.2.2024 välisen ajan ehdotuksia siitä, missä tehtävissä ja palveluissa kunnille

voitaisiin antaa enemmän vapautta ja omaa harkintavaltaa keventämällä yksityiskohtaista sääntelyä. Ehdotuksia sai jättää myös erilaisista kuntakokeiluista.

Kuntaliitto käynnisti oman norminkeruukampanjansa jo aiemmin eli 1.11.2023. Tavoitteenamme oli aktivoida kunnat tunnistamaan ja ehdottamaan kevennettäviä normeja. Kampanja-aikana marraskuun alusta helmikuun puoliväliin julkaisimme lukuisia esimerkkejä kevennettävistä normeista keskustelunherätteeksi, käsitelimme teemaa kaikkien kuntaverkostojemme kanssa, valmistelimme materiaalia, jonka avulla kunnissa voidaan oma-aloitteisesti tunnistaa toimintaa ohjaavia normeja, teimme kuntiin normireissuja ja pidimme norminkeruuteemaa esillä laajasti.

Toimitusjohtaja Minna Karhunen asettui kampanjan kasvoiksi some-videosarjassa, jossa havainnollistettiin normien mekaanista vaikutusta ongelmien ratkaisuun ja nostettiin esiin esimerkkejä toimintaa jäykistävästä normeista.

Kun norminkeruu helmikuun puolivälissä 2024 päättyi, lopputuloksena oli yli 500 ehdotusta normien keventämisestä ja lähes 60 ehdotusta erilaisiksi kokeiluiksi.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Saapuneet ehdotukset olivat monipuolisia. Kuntaliitolle ehdotetut norminkevennysaiheet jakautuivat näin:

- 27 % kasvatusta ja koulutusta
- 14 % demokratiaa, päätöksentekoa ja hallintoa
- 12 % ympäristönsuojelua ja ympäristöterveydenhuoltoa
- 12 % maankäyttöä, kaavoitusta ja rakentamista
- 11 % TE-palveluita

Mikä normi?

Normeilla tarkoitetaan valtion asettamaa tarkkaa sääntelyä kunnille. Normi on asetus tai sääntö, joka kunnan pitää toteuttaa, oli se paikallisesti järkevää tai ei. Usein normi tuo mukanaan erilaista hallintoa ja byrokratiaa, johon pitää käyttää aikaa ja rahaa.

Miksi normi ei paranna maailmaa?

- Normit tasapäistävät toimintaa myös silloin kuin ei tarvitsisi: Helsingin ja Pellon tulee noudattaa samoja normeja, oli se järkevää tai ei. Normit edellyttävät, että arjen toiminta on samanlaista niin Pellossa kuin Helsingissäkin.
- Normit aiheuttavat päällekkäistä hallinnollista työtä. Yksityiskohtaisten normien mukaan toimiminen sitoo resursseja ja se voi olla pois itse asukkaiden kanssa toimimisesta tai palvelun kehittämisestä.
- Normit eivät ota huomioon todellisuutta, esim. työvoiman saatavuutta.
- Normien mukaan toimiminen vie aikaa ja rahaa, jota voitaisiin käyttää itse toimintaan.
- Normien toteuttamiseen ei varmisteta resursseja, vaan usein samalla rahalla pitää aikaan saada enemmän, koska niin on nyt säädetty – oli se realistista tai ei.

POIMINTOJA VUODESTA 2023

Euroopan neuvoston ihmisoikeuspäivä järjestettiin Turussa 4.5.2023 teemoina resilienssi ja kuntalaisosallisuus. Kuntaliitolle oli tapahtuman järjestämisessä tärkeää, että kuntien tekemä ihmisoikeustyö tunnustetaan entistä paremmin. Euroopan neuvoston ihmisoikeuspäivä oli osa Euroopan laajuista kampanjaa, jonka tavoitteena oli tuoda esille Euroopan neuvoston asemaa perusoikeuksien turvaajana. Tapahtuman järjestäjinä toimi Kuntaliiton lisäksi Ulkoministeriö, Ihmisoikeuskeskus, Turun kaupunki ja Åbo Akademi. Nuorten tapahtumassa olivat mukana Turun etsivä nuorisotyö, Valo-Valmennus, Poliisi, Tuke-nasi ry, Sateenkaari Koto ry, Turun seudun kehitysvammaisten tuki ry, Turun seudun Seta ry ja Tyttöjen talo.

Kuntien kulttuuritilastot KULTTI-palvelu kavautui vuoden 2023 lopussa. Kuntien kulttuuritoiminnan tietoperustahankkeessa määriteltiin 2021–2023 kuntien käyttöön yhteinen kulttuurin tietopohja sekä luotiin sähköinen alusta, mistä kuntakohtaisia tietoja voi vapaasti käyttää ja tarkastella. KULTTI-jatkohankkeelle saatiin 2 vuodelle rahoitus vuoden 2023 lopussa.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

KUNTIEN RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMINEN KÄYNNISTYI

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi elokuussa 2023. Petteri Orpon hallitusohjelman kirjauksen mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantumisen sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Pettymykseksemme kuntaministeri Ikosen johdolla käynnistynyt uudistus kuitenkin rajoittui vain kuntien valtionosuusjärjestelmään ja siinäkin vain valtiovarainministeriön hallinnoimaan puolikkaaseen.

Käynnistimme rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmän laaja-alaisen uudistamiseen liittyvää työtä mm. lisäämällä ymmärrystä rahoitusjärjestelmän uudistamistarpeista ja vaikutuksista sekä osallistamalla laajasti kuntakenttää valmisteluun.

Osana rahoitusjärjestelmän uudistamiseen liittyvää työtämme käynnistimme lokakuussa kaikille rahoitusjärjestelmän uudistamisesta kiinnostuneille kuntien asiantuntijoille Ta-loustorstai EXTRA -lähetysten sarjan. Kerran

kuukaudessa järjestettävät matalankynnyksen aamukahvilaisuudet keräsivät linjojen äärelle toistuvasti reilut 200 asiasta kiinnostunutta ensimmäisestä tilaisuudesta lähtien.

Lisäksi kokosimme kiinnostuneista kuntien talousammattilaisista Uudistajaryhmän rahoitusjärjestelmän uudistamistyön tueksi. Rahoitusjärjestelmän uudistamiseen liittyen lanseerattiin myös uudistamiseen liittyvä [verkkosivusto](#) sekä suunniteltiin Rahoitusremppa-blogisarjan toteuttamista.

POIMINTOJA VUODESTA 2023

Teimme yhteistyötä Ahvenanmaan kuntaliiton kanssa sen varmistamiseksi, että Ahvenanmaan 16 kunnasta tulee Kuntaliiton täysjäseniä. Ahvenanmaan kunnat liittyvätkin Kuntaliiton täysjäseniksi, joiden jäsenmaksu on samansuuruinen kuin mantereen jäsenkunnilla.

Marras-joulukuussa 2023 toteutimme yhdessä MDI:n kanssa laajan ”Kuinka kuntasi sykkii” -kyselyn. Kyselyyn osallistuneista 1101 vastaajasta yhteensä 82 prosenttia arvioi, että sote-uudistus haastaa oman kunnan toimintaedellytyksiä melko tai erittäin paljon. Sote-uudistuksen lisäksi kuntien päättäjiä ja viranhaltijoita huolestuttavat eniten väestörakenteen muutokset. Vastanneista 81 prosenttia mainitsi väestörakenteen muutokset omaa kuntaa haastavaksi ilmiöksi. Väestön ikääntymiseen liittyy myös vaikeus löytää osaavaa työvoimaa. Siitä ilmoitti huolehtivansa 76 prosenttia vastanneista. Myös kiinteistöihin ja infraan liittyvä korjausvelka sekä oman kunnan taloustilanne vastanneiden huolten TOP 5:seen.

SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote- uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötsunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötsunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Vuosi 2023 alkoi kuntakentässä uudenlaisen roolin haltuunotolla, kun sote- ja pelastustoimen palvelut siirtyivät vuoden alussa hyvinvointialueiden tehtäviksi. Muutos toi näkyväksi uusia ratkottavia asioita pitkin vuotta. Tämä näkyy esimerkiksi kyselyissä, joiden tulosten mukaan kuntapäätäjät arvioivat, että sote-uudistus haastoi oman kunnan toimintaedellytyksiä marras–joulukuussa selvästi enemmän kuin vielä loppukevällä 2023.

Kuntaliiton [Kuntapulssi-kyselyssä](#) huhti–toukokuussa 52 prosenttia vastanneista kuntapäätäjistä arvioi, että sote-uudistus haastaa oman kunnan tilannetta. Marras–joulukuussa samaan kysymykseen vastasi myöntävästi peräti 82 prosenttia vastanneista.

Kun sote-uudistus tuli voimaan, sen moninaiset heijastevaikutukset alkoivat näkyä kunnissa vähitellen. Siihen liittyy tarve uudistaa kuntien rahoitusjärjestelmä kokonaisuudessaan, mutta myös muutospaineet palveluverkkoon sekä tyhjilleen jäävät kiinteistöt. Toisaalta kuntien ja hyvinvointialueiden väliset yhdyspinnat vaativat edelleen selvennystä.

KUNTAKENTÄN BLACK FRIDAY: SOTE-UUDISTUKSEN SIIRTOLASKELMIEN TARKISTUS JÄRKYTTI KUNTAKENTTÄÄ

Yksi vuoden hätkähdyttävimmistä ja kuntakenttää voimakkaasti ravisuttaneista tapahtumista koettiin marraskuussa. Vain muutama tunti kuntien vuoden 2024 veroprosenttipäätösten jälkeen valtiovarainministeriö tarkisti sote-uudistuksen siirtolaskelmat lopullisilla verotiedoilla ja ilmoitti, että valtionosuutta pitää leikata lisää, jotta uudistuksen kustannusneutraalisuus toteutuisi.

Uutinen tarkoitti yli 400 miljoonan euron lisäleikkausta vuoden 2024 valtionosuuksiin. Tieto otettiin kuntakentällä vastaan tyrmistyneenä, sillä se vesitti pahasti valtuustojen juuri nuijimia verotus- ja budjettipäätöksiä.

Kuntaliitto reagoi tietoon välittömästi ja laaja-alaisesti eri kanavissa. Tämä johti siihen, että jo muutama päivä shokkiuutisen jälkeen VM tiedotti, että lisäleikkaus jaksotetaan toteutumaan vuosille 2025–2027. Sen lisäksi saimme nostettua aiheen aktiivisesti julki- seen keskusteluun: reagoimme poiki useita kymmeniä osumia uutis- ja sosiaalisen median kanavissa.

POIMINTOJA VUODESTA 2023

Vaikutimme yhdessä useiden toimijoiden kanssa siihen, että hallitusohjelmaan kirjattiin tavoite, jonka mukaan 5–10 prosenttia maahanmuuttajista tulisi kotouttaa ruotsin kielellä. Toimivien ruotsinkielisten kotoutumispolkujen luominen kaksikielisille alueille on ollut Kuntaliitolle tärkeä teema useiden vuosien ajan.

Perustimme kuntien juristeille yleisen juristiverkoston. Verkosto toimii etänä neljä kertaa vuodessa ja käsittelee ajankohtaisia aiheita kuntajuridiikan alalta.

Päivitimme [kunnan hallintosääntömallin](#) vuoden 2023 alussa vastaamaan kuntien uutta rakennetta ja tehtäviä.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Toimme vahvasti esille sen, ettemme hyväksy yllättäviä lisäleikkauksia ja korostimme, että leikkausten jaksotus ja lykkääminen ovat vain tilapäinen laastari shokkiin, joka kunnissa koettiin. Toimme myös esille, että valtio on paikallishallintoa selvästi perustellumpi ja vaakaampi taho kattamaan tästä ennakoimattomasta lisäleikkauksesta aiheutuvat talousvai-
kutukset ja tähän etsittävä ratkaisut. Kunnille lisäleikkaus merkitsisi tarvetta säästää muun muassa sivistyspalveluista sekä työllisyyden ja elinvoiman edistämisestä.

KUNTIA UHKAAVA KIINTEISTÖTSUNAMI TEETTI TÖITÄ

Sote-kiinteistöjen käytön ja kustannusten tulevaisuus on monen kunnan talouden taakana ja niin ikään pohdittavana on koulurakennusten laatu ja tarvittava määrä. Uudistuksiin ja investointeihin kuntien rakennuskannassa ohjaavat myös EU:n energiadirektiivit.

Kuntien omistamat tilat siirtyivät hyvinvointialueiden hallintaan vuoden 2023 alusta. Hyvinvointialue ja kunta tekivät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevien toimitilojen hallinnasta

vuokrasopimuksen siten, että se on voimassa vähintään 31.12.2025 asti. Lisäksi hyvinvointialueille siirtyi kuntien aiemmin tekemiä vuokrasopimuksia. Hyvinvointialueet neuvottelevat kuntien kanssa uusista vuokrasopimuksista ja vuokratasoista vuodesta 2024 alkaen.

Neuvotteluissa sovitut ratkaisut vaikuttavat kuntatalouden liikkumavaraan jopa vuosikymmenien ajan. Hyvinvointialueiden palveluverkkoratkaisujen myötä kunnat kohtaavat merkittävän haasteen, kun suuri määrä sote- ja pelastuskiinteistöjä jää tyhjilleen. Muutos vaikuttaa negatiivisesti erityisesti pienemmissä kunnissa.

Toteutimme aiheen selvittämiseksi [kyselyn syksyllä 2023](#). Vastaajakunnat arvioivat, että noin 780 sote- ja pelastustoimen tilaa (noin 2,1 milj. htm²) jää tyhjiksi, ja vuokratuloja menetetään noin 226 miljoonaa euroa vuodessa. Tilamäärällisesti tämä on noin 30 % kuntien hyvinvointialueille vuokraamasta tilamäärästä.

Kuntaliitto käynnistää vuonna 2024 yhdessä FCG:n kanssa [Kunnat ja kiinteistöt -verkostohankkeen](#), jossa kunnat saavat tukea kiinteistöjensä hallintaan.

POIMINTOJA VUODESTA 2023

Kehitimme kuntajohtamista strategisemmäksi, vaikuttavammaksi, kestävämmäksi ja vuorovaikutteisemmaksi. Tätä toteutettiin Uuden sukupolven organisaatiot ja johtaminen -verkostoprojektissa, SDG-strateginen johtaminen Kuutosissa -verkostoprojektissa, sertifioituissa KPJ-, KJ- ja EKJ-johtamisvalmennuksissa sekä kuntajohdon kärkitapahtumissa Kuntapuheenjohtajapäivillä ja Kuntajohtajapäivillä.

Toteutimme aktiivisesti kehittämiämme konsepteja kuntien digitalisaation ja siihen liittyvän vertaistuen mahdollistamiseksi. Näistä esimerkkeinä toteutimme Digisumpit joka torstaiaamu, Kuntien digiviikon kesäkuussa ja Digiverkostohankkeen yhteistyössä FCG:n kanssa. Digiviikolla tavoitimme noin 2000 osallistujaa, Digisumpeille osallistui noin 180 kunnasta yhteensä noin 4000 kävijää ja Digiverkostohankkeessa oli mukana 23 kuntaa.

Edistimme usean organisaation kanssa sitä, että tiedon liikkuvuuden haasteisiin tulee tarttua, jotta yhteiskunta voi hyötyä digitalisaatiosta laajamittaisesti. Hallitusohjelmassa teema mainitaan useampaan otteeseen, mm. diginorminpurkuun sekä liikkuvuuden esteiden purkamiseen liittyen.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUKSESTA JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötsunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

YHDYSPINTATYÖ JATKUI AKTIIVISENA

Jatkoimme kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintojen muutostukiprojektia kuntien ja hyvinvointialueiden välisen yhteistyön rakentamiseksi ja koordinaatiota tukevien rakenteiden muodostumisen tukemiseksi. Vuoden 2023 alusta lähtien muutostukiprojektia oli toteuttamassa ja rahoittamassa sosiaali- ja terveysministeriön lisäksi vuoden 2023 alussa toimintansa aloittanut Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy.

Yhdyspintaprojektin kärkiteemoihin vuonna 2023 kuuluivat yhteistyön yleiset toimintamallit ja johtamisen rakenteet, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, sivistys ja sote, työllisyyden edistäminen, maahanmuutto ja kotoutuminen, varautuminen ja sisäinen turvallisuus. Tuimme kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyörakenteiden, toimintamallien ja työnjaon suunnittelua ja toteuttamista myös uusien, esille nousseiden teemojen osalta. Tavoitimme toiminnallamme johtavia viranhaltijoita, luottamushenkilöitä ja yhdyspintatehtävistä vastaavaa johtoa, esimiehiä sekä asiantuntijoita.

Vuoden aikana kartoitimme kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön tilannekuvaa useilla kyselyillä, joita suunnattiin muun muassa kuntajohdolle, hyvinvointialuejohdolle ja maakuntien liittojen edustajille. Lisäksi toteutimme tilannekuvakyselyjä opiskeluhooltoon, perhekeskusten valmistelutilanteeseen sekä maahanmuuton ja kotoutumisen edistämiseen liittyen.

POIMINTOJA VUODESTA 2023

Kaivoslain muutos mahdollisti kuntien päätösvalan kaivosten sijoittumista kunnan alueelle suunniteltaessa. Lainmuutos tuli voimaan 1.6.2023, ja Kuntaliitto on ollut mukana edistämässä lakimuutosta. Kaivosmineraaliverolaki hyväksyttiin 3.3.2023 ja se tuli voimaan 1.1.2024. Kaivosmineraaliveron vuosittaisen verotuoton arvioidaan olevan noin 25 miljoonaa euroa, josta kuntien osuus on 15 miljoonaa euroa. Verotuloa kertyy niille 45 kunnalle, joiden alueilla sijaitsee kaivos. Sellaisissa kunnissa, joissa on suuria metallimalmikaivoksia (mm. Sodankylä, Sotkamo, Keminmaa ja Kittilä), verotuoton on arvioitu olevan suhteellisen suuri suhteessa kunnan muihin verotuloihin.

Vuoden 2025 alussa voimaan tulevan rakentamislain toimeenpanon tueksi perustettiin projekti, joka alkoi toukokuussa 2023. Projektin tavoitteena on opastaa ja tukea kuntien rakennusvalvontoja rakentamislain toimeenpanoon liittyvissä tehtävissä järjestämällä koulutusta, työpajoja sekä tekemällä oppaita.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUKSESTA JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötsunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Keväällä 2023 toteutimme kunta- ja aluekierroksen, jossa tavattiin runsas määrä kuntien ja hyvinvointialueiden edustajia. Kierroksen avulla muodostimme kuvaa yhdyspintatyön tilanteesta ja ajankohtaisista yhteistyöhön liittyvistä kysymyksistä kunnissa ja alueilla. Kunta- ja aluekierroksella saimme myös lisättyä tietämystä yhdyspintatyöstä kuntien ja hyvinvointialueiden asiantuntijoiden keskuudessa. Päivitimme aluekierroksen raportin yhteydessä myös kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön suositukset, jotka oli julkaistu heinäkuussa 2022.

Kokosimme kuntien ja hyvinvointialueiden edustajien näkemyksiä ja tarpeita erilaisten tapahtumien yhteydessä. Vuoden aikana järjestimme mm. toistakymmentä yhdyspintafoorumia, joissa käsitelimme erilaisia yhdyspinta-aiheisia teemoja asiantuntijapuheenvuorojen, hyvinvointialueiden ja kuntien hyvien käytänteiden sekä paneelikeskustelujen muodossa. Työllisyyden yhdyspintatyön osalta toimintamme kytkeytyi kansalliseen TE-palvelut 2024 -uudistuksen valmisteluun ja erityisesti Sote-yhdyspinnat valmisteluryhmän (TEM) toimintaan.

POIMINTOJA VUODESTA 2023

Kuntaliitto ja Rakennustarkastusyhdistyksen (RTY) toteuttivat yhdessä rakentamislain ensimmäisen tulkintaoppaan Rakentamislaki ja rakennusvalvonta. Julkaisua on ladattu yli 4100 kertaa.

Kaikkien kuntien on uusittava rakennusjärjestyksensä ja taksansa rakentamislain mukaisiksi. Kuntaliitto järjesti vuonna 2023 yhteensä kuusi työpajaa kuntien rakennusvalvontaviranomaisille ja kaksi tammikuussa 2024. Työpajoista kuusi koski uuden rakentamislain mukaisen rakennusjärjestyksen laadintaa ja kaksi rakennusvalvontojen lupamaksuja. Työpajoissa jalkautettiin uutta rakentamislakia ja kunnat kokivat työpajat erittäin hyödyllisiksi ja tarpeellisiksi. Lisäksi vuoden aikana järjestettiin webinaareja.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötsunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

TE-palvelut 2024 -uudistuksen valmistelu eteni vuoden 2023 aikana suunnitellusti, mutta vauhdikkaasti. Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä ja kotoutumisen edistämisestä hyväksyttiin maaliskuussa. Molempien lakien toimeenpanoa valmisteltiin kokonaisuutena. Valmistelun kannalta vuotta leimasi vahvasti yhteistoiminta-alueiden eli työllisyysalueiden muodostamiseen liittyvä valmistelu, joista kuntien oli sovittava ja ilmoitettava työ- ja elinkeinoministeriölle lokakuun 2023 loppuun mennessä.

Huhtikuussa kokoontuimme yhdessä muiden valtakunnallisten toimijoiden kanssa Tampereelle uudistuksen Kick Off -tilaisuuteen, jonka yhtenä tavoitteena oli valmistella kuntien valmistelun tueksi laaja valtakunnallinen toimeenpanon käsikirja. Loppukevään ja alkukesän aikana toteutimme työ- ja elinkeinoministeriön johdolla valtakunnallisesti valmistellun kaksiosaisen toimeenpanon käsikirjan kuntien valmistelun tueksi. Julkaisimme käsikirjan verkkosivuillamme. Uudistukseen liittyvä verkkosivusto toimi kunnille tarjottavan muutostuen kivijalkana ja verkkosivustollamme vierailikin vuoden aikana yli 42 000 kävijää.

Osana muutostukea koulutimme kuntia ja jaoimme tietoa valmistelun tueksi järjestämällä uudistuksen eri teemoihin liittyviä infotilaisuuksia ja tuumaustunteja yhteensä yli 30 kappaletta ja lisäksi 7 suoraa Työllisyystiistai-lähetystä.

Yksi keskeisimmistä toimenpiteistä kuntien valmistelun tueksi oli kuntavalmistelijoiden verkoston käynnistäminen. Avasimme loppuvuonna 2023 kuntavalmistelijoiden työn tueksi sekä muutostukitoimiston ja kuntien että kuntien keskinäistä vuoropuhelua varten Howspace-alustan. Alustalla on kirjautuneena lähes 700 TE-uudistuksen kuntavalmistelijaa, joista reilut 400 käy aktiivista vuoropuhelua sekä Kuntaliiton että muiden kuntien kanssa uudistukseen liittyvistä ajankohtaisista asioista. Toukokuussa 2023 toteutetulla Kuntapulssi-kyselyllä kartoitimme kuntajohtajien näkemyksiä tulevasta uudistuksesta.

Lokakuussa julkaisimme kuntien muutosviestintään ja palvelujen viestintään liittyvän suosituksen, jonka tavoitteena oli kirkastaa uudistuksen tavoitteita ja pääviestejä yhtenäisen ja vaikuttavan viestinnän tueksi. Suosituksella halusimme korostaa erityisesti elinvoiman edistämisen ja kuntaekosyste-

min hyödyntämisen merkitystä uudistuksen onnistumisessa.

Muutostuen kehittävä arviointi ja vaikuttavuuden johtaminen käynnistyi syksyn aikana. Sen tavoitteena oli koota kehittävä arvioinnin keinoin tärkeimmät opit vaikuttavuuden johtamisesta ja sen edellytyksistä, ennakoinnin kyvykkyydestä ja osaamisen vahvistamisesta, myös muutosvastarinnan ja ennakoivan hallinnan haltuunotosta osana elinvoimapolitiikkaa (innovaatiokyvykkyys ja ekosysteemissä toimiminen). Lisäksi hankkeen tavoitteena oli luoda muutostuen arviointi- ja vaikuttavuusmalli hyödynnettäväksi ja tunnistaa vuoden 2024 kehittämistarpeet.

Arvioinnin mukaan muutostukitoimisto on tehnyt tarpeellista työtä tukien kuntien siirtymää työllisyyspalvelujen vastuutahoksi, tarjotessaan tietoa, ohjeita, yhteisiä keskusteluja ja oikeudellista opastusta.

TE-palvelut 2024

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötsunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkstoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Väestönmuutokseen liittyvät isot trendit, kuten syntyvyyden lasku, vaikuttavat koulutuksen järjestämiseen kokonaisuudessaan. Väestönkehityksen muutokset näkyvät eri tavoin erilaisissa kunnissa, jolloin pelkkä perinteinen perusopetus ei välttämättä vastaa riittävästi paikallisiin tarpeisiin. Koulutuksen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaaminen on keskeinen 2020-luvun haaste kunnille.

Lasten määrän väheneminen koskee lähes kaikkia Suomen kuntia. Tilannetta tasaa suurimpien kaupunkien kohdalla maahanmuutto, mutta se vaikuttaa samalla oppilaiden tarpeiden monipuolistumiseen ja erilaistumiseen eri kunnissa.

Kuntaliitto on tuonut esille väestönkehityksen vaikutuksia koulutuksen saatavuuteen ja saavutettavuuteen. Kuntaliitto on omissa kannanotoissaan nostanut esille mahdollistava lainsäädännön tarpeellisuuden ja toimivan rahoitusjärjestelmän merkityksen, mikäli kunnat ja koulutuksen järjestäjät haluavat tehdä alueellista yhteistyötä.

VERKSTOPERUSKOULU-HANKE LISÄÄ KUNTIEN YHTEISTYÖTÄ PERUSOPETUKSEN JÄRJESTÄMISESSÄ

Kaksivuotisen Verkstoperuskoulu-hanke toteutetaan 1.1.2023–31.12.2024. Hankkeen tavoitteena on ennen kaikkea kuntien välisiä perusopetuslain mukaisia yhteistyömuotoja hyödyntäen tunnistaa ja kehittää uudenlaisia toimivia ratkaisuja perusopetuksen saatavuuden ja saavutettavuuden sekä opetusjärjestelyiden laadulliseen kehittämiseen eri puolilla maata. Myös henkilöstön osaaminen ja saatavuus ovat hankkeen tavoitteina. Avartamalla koulu yhteisöjä, opetusta ja oppimista, voidaan yhteistyön hyödyt saada nykyistä laajemmin käyttöön opetuksen järjestämisessä. Oppilaiden tarpeet ovat suunnittelun lähtökohta.

Hankkeeseen valituilla kymmenellä pilotti-alueella eri puolilla Suomea etsitään erilaisia ja monipuolisia yhteistyötä tiivistäviä toimintamalleja.

Verkstoperuskoulu-hanke järjesti vuonna 2023 seminaarit teemoilla ”Väestönmuutos ja koulutuksen saavutettavuus” sekä ”Digitaalisuus ja etäyhteyksien hyödyntäminen perusopetuksessa”. Pilottialueilla järjestettiin myös 16 työpajaa ja pilottialueiden yhteishenkilöille järjestettiin heinäkuuta lukuun ottamatta kuukausittain kokoukset. Kuntaliitto on vuonna 2023 järjestänyt pilottialueille myös yhteisesti teemakohtaisia tietopaketteja työn tueksi.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Vuoden aikana vaikutimme onnistuneesti useisiin liikenteeseen, energiaan ja ympäristöön liittyviin lakeihin sekä ministeriöiden että EU-parlamentin kautta.

Esimerkiksi ennallistamisasetukseen vaikutimme aktiivisesti sekä kansallisella että EU-tasolla, ja onnistuimme kumppaneidemme kanssa saamaan trilogien sopuratkaisun huomioimaan Suomen kaupunkien erityispiirteet hyvin. Asetukseen saadut kynnsarvot rajaavat Suomen jo hyvin vihreitä kuntia pois, ja urbaanin viheralueen lisäämiseen on saatu kansallista joustoa.

Ajoimme kuntien asiaa aktiivisesti myös yhdyskuntajätevesidirektiivin päivityksen yhteydessä. Tiiviissä yhteistyössä Vesilaitosyhdistyksen, muiden pohjoismaisten alue- ja paikallistason järjestöjen sekä CEMRin kanssa onnistuimme jo varhain viemään pohjoisia ja järvisiä oloja koskevat erityispiirteet EU-instituiotuihin.

Vuoden aikana EU:n 55-valmiuspaketin kolme energiadirektiiviä saivat lopullisen sisältönsä, joka vastasi tärkeimmissä asioissa hyvin Kuntaliiton tavoitteita. Olimme koko valmisteluajan pyrkineet aktiivisesti vaikuttamaan energiadirektiivien sisältöön yhdessä koti- ja ulkomaisten verkostojen kanssa.

Loppuvuodesta olimme yhteistyössä energia-alan kanssa vaikuttamassa siihen, että Energiaviraston lokakuussa julkaisema ehdotus valvontamalliksi vuosille 2024–2031 ei tullut voimaan. Ehdotus olisi heikentänyt yhtäkkisesti myös kuntaomisteisten sähkönjakeluyhtiöiden kannattavuutta jo vuoden 2024 aikana. Voimaan tullessa valvontamallissa tiukennukset tapahtuvat vähitellen, mikä antaa yhtiöille ja omistajakunnille sopeutusaikaa.

Vihreän siirtymän keskeiseksi vauhdittajaksi uskotuissa ympäristöministeriön yhden luukun hankkeissa olimme kannustamassa valtion lupa- ja valvontaviranomaista yhdistämään osaamisiaan ja toivomassa tukea sähköisen asioinnin edellyttämiin rajapintaratkaisuihin. Toisaalta halusimme myös huolehtia kuntien ketterän ja vuorovaikutteisen viranomaistoiminnan toimintaedellytyksistä lähellä asiakasta [yhdeltä luukulta](#), kuntien maankäytön erityisasemaa vaarantamatta.

Panostimme erityisesti EU-vaikuttamiseen ja mm. kuntien edustajista koostuva vihreän siirtymän EU-ennakkovaikuttamisryhmä aloitti toimintansa. Lisäksi käynnistimme työn ennakkovaikuttamisen vahvistamiseksi sekä ennakkovaikuttamismallin tekemiseksi. Mallin avulla EU-ennakkovaikuttaminen tuodaan

osaksi Kuntaliiton edunvalvontaprosessia. Yhteistyö EU-vaikuttamisessa tiivistyi Kuntaliiton Helsingin asiantuntijoiden ja Brysselin toimiston välillä, ja laajalle joukolle kunta-liittolaisia EU-vaikuttaminen nousi osaksi päivittäistä työtä.

Julkaisimme myös [EU-vaalitavoitteemme kaudelle 2024–2029](#), joissa vihreä siirtymä ja sen turvaaminen on hyvin huomioitu. Lisäksi julkaisimme [vihreää siirtymää käsittelevän artikkelisarjan](#) sivuillamme.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Loppuvuonna 2022 käytyjen muutosneuvotteluiden seurauksena Kuntaliiton henkilöstömäärä laski vuoden 2023 aikana asteittain siten, että Kuntaliiton henkilöstömäärä vuonna 2023 oli keskimäärin 135 (vakituksia 115 ja määräaikaisia 20). Vastaavat luvut vuonna 2022 olivat 160 ja 35, yhteensä 195. Henkilöstökulut olivat vuonna 2023 noin 11,6 miljoonaa euroa, kun ne edellisenä vuonna olivat 16,0 miljoonaa euroa. Maksettujen palkkioiden osuus oli vuonna 2023 0,4 miljoonaa euroa ja edellisvuonna n. 0,6 milj. euroa.

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy aloitti toimintansa vuoden 2023 alussa. Yhtiö perustettiin tarjoamaan hyvinvointialueille muutostukea sekä tukea hyvinvointialueiden yhteiselle edunvalvonnalle. Yhtiön toiminta sovitettiin vastaamaan hyvinvointialueiden tarpeita.

Tukipalveluyhtiö Inservio Oy perustettiin palvelemaan Kuntaliittoa, Kunta- ja hyvinvointialueyönantaja KT:ta sekä Hyviliä. Yhtiössä tuotetaan mm. ICT- ja tietohallinto-, kirjasto-, arkisto- sekä hallintopalveluita.

1.1.2023 muodostettu uusi organisaatio jakautuu viiteen substanssiyksikköön sekä toimitusjohtajan esikuntaan. Toimitusjohtajan esikunnassa on neljä yksikköä.

Kuntaliitossa toteutettiin Eezy Flow Oy:n henkilöstötutkimus PeoplePower® marraskuussa 2023. Kyselyssä mitattiin mm. henkilöstön omistautuneisuutta ja hyvinvointia, työyhteisön toimivuutta ja kehittämisedellytyksiä sekä esimiestyön onnistumista. Kyselyyn vastasi 77 % työntekijöistä. Kyselyn kokonaistulos oli vertailutason yläpuolella yltäen luokitukseen AA (=Hyvä). Tällä tuloksella Kuntaliitto sai Suomen innostavimmat työpaikat -tunnustuksen, joka myönnetään vuosittain parhaille Eezy Flown PeoplePower®-tutkimukseen osallistuneille organisaatioille.

Selkeimmät vahvuudet näyttävät kyselyn mukaan liittyvän johtamis- ja toimintakulttuuriin sekä työskentelyedellytyksiin. Työntajan tarjoamat hyvät edellytykset henkilöstön työhyvinvointiin sekä reilu ja tasapuolinen kohtelu nousivat esiin. Selkeimmät haasteet liittyivät mm. henkilöstön näkemyksiin Kuntaliiton tulevaisuudesta, epäselvyydet odotuksissa sekä mahdollisuudet vaikuttaa toiminnan kehittämiseen.

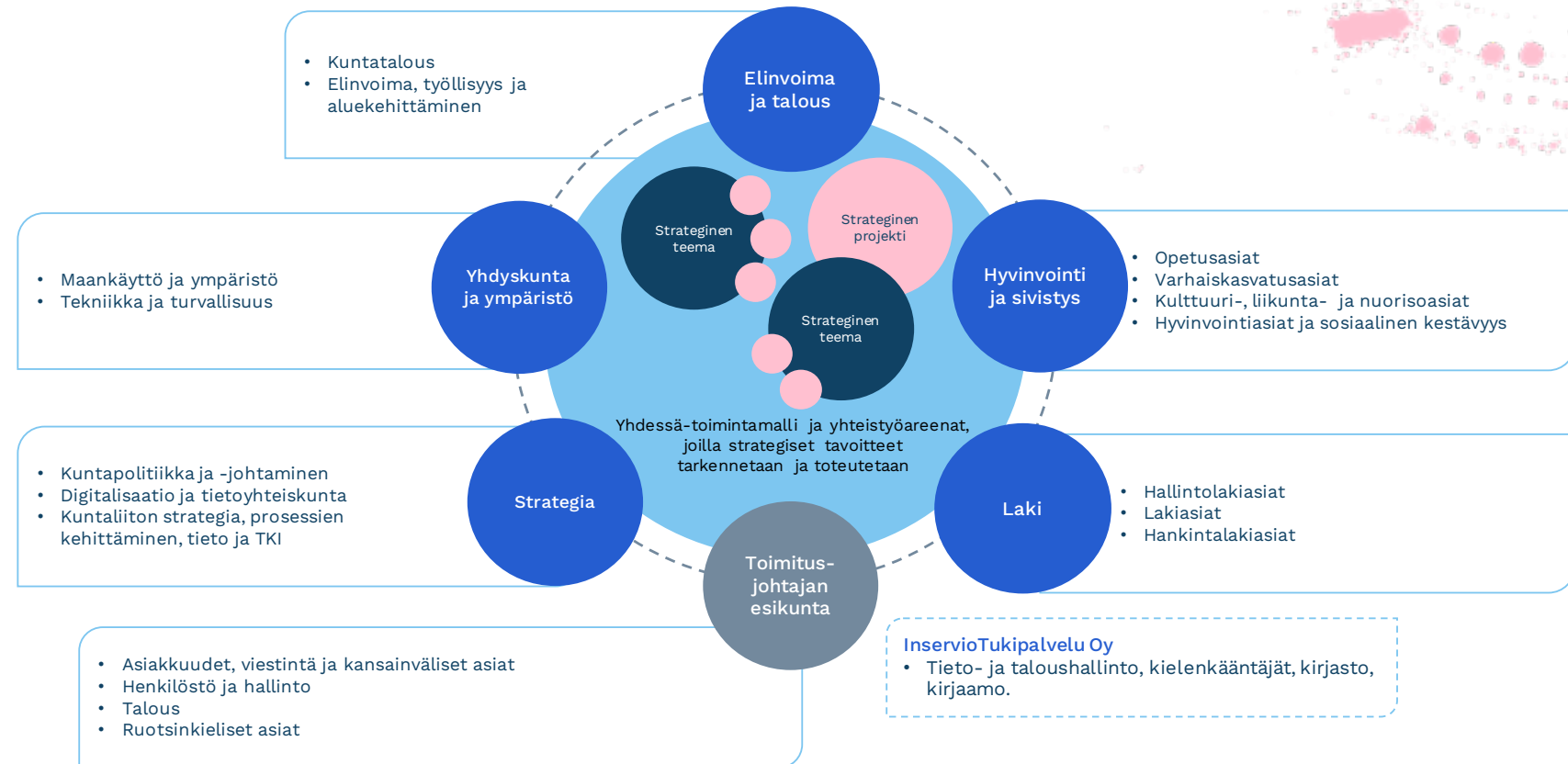
Henkilöstön hyvinvointia ja työtyytyväisyyttä mitataan lisäksi säännöllisesti 2–3 kertaa vuodessa toteutettavalla lyhyellä Pulssi-kyselyllä. Aiempien kyselyjen perusteella valtaosa

kuntaliittolaisista on ylpeä siitä, että saa työskennellä Kuntaliitossa ja kokee tekevänsä merkityksellistä työtä.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

KUNTALIITON ORGANISAATIO JA TOIMINTAMALLI 2023

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

KUNTALIITON TALOUS 2023

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUKSESTA JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Kuntaliiton tuotot muodostuvat pääosin jäsenmaksuista, erilaisista kehityshankkeisiin kohdistuvista avustuksista, Kuntasäätiön tilatuesta sekä sijoitustoiminnan tuotoista. Varainhankinta perustuu sääntöjen mukaiseen, valtuuskunnan hyväksymään jäsenmaksuun, jonka suuruus oli kuntien osalta 12 miljoonaa euroa (17,1 miljoonaa euroa vuonna 2022) ja osuus varsinaisen toiminnan ja varainhankinnan tuotoista yli 50 %. Kuntayhtymät maksoivat lisäksi jäsenmaksurahoitteista palvelua vastaavista palveluista erillistä 0,4 miljoonan euron palvelumaksua. (1,6 miljoonaa euroa).

Asiantuntijaorganisaation isoin kuluerä on henkilöstökulut 11,6 miljoonaa euroa (16,0 miljoonaa euroa), jonka osuus kaikista toimintakuluista on 58 %. Henkilöstökuluihin sisältyy myös luottamushenkilöhallinnolle maksetut palkkiot 0,3 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa). Seuraavaksi suurimmat kuluerät ovat ulkopuoliset palvelut 3,4 miljoonaa euroa (3,9 miljoonaa euroa) ja ICT-kulut 1,8 miljoonaa euroa (2,6 miljoonaa euroa). Kehityshankkeiden osuus ICT-kuluista vuonna 2023 oli lähes neljännes. Edellä mainitut kulut yhdessä 1,5 miljoonan euron vuokratulujen (1,6 miljoonaa euroa) kanssa muodostavat Kuntaliiton kaikista toiminnallisista kuluista yli 90 %. Toiminnallinen tulos oli 2,4

miljoonaa euroa alijäämäinen (-2,2 miljoonaa euroa).

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan nettotuotot olivat vuonna 2023 kaikkiaan 7,1 miljoonaa euroa (3,1 miljoonaa euroa) ilman tytäryhtiöosakkeiden arvonalennuskirjausta. Vuosi 2023 oli kehnon sijoitusvuoden 2022 jälkeen useimmille omaisuusluokille suotuisa. Osakemarkkinoita tukivat odotettua parempi talouskasvu, energian hinnanlaskun myötä inflaation maltillistuminen, Kiinan talouskasvun elpyminen ja keskuspankkien koronnostosyklin päättyminen. Lokakuun inflaatiolukujen käynnistämä voimakas omaisuusarvojen nousu jatkui vuoden loppuun asti. Korkosijoitukset alkoivat tuottaa vuonna 2023, mikä luo korkosijoitusten tuotoille myös jatkossa korkeampia odotuksia.

Kuntaliiton salkunhoitajat kilpailutettiin vuoden 2022 aikana ja uudet salkunhoitajat Nordea Asset Management ja Aktia sekä salkunhoitoa jatkanut Evli aloittivat uusien salkkujen kanssa vuoden 2023 alussa. Vuonna 2021 päivitetty sijoituspolitiikka mahdollistaa Kuntaliitolle vaihtoehtoiset sijoitukset, joiden salkunhoitajaksi kilpailutuksessa valikoitui Evli. Kuntaliiton sijoitussalkun markkina-arvo kasvoi 9,6 % vuonna 2023 ollen vuoden

lopussa 81,9 miljoonaa euroa (74,7 miljoonaa euroa 31.12.22).

Kuntaliitto-konsernissa on tehty Kuntaliitto Holding Oy:n tytäryhtiöiden osakkeiden arvonalennustestaus perustuen joulukuun lopun 2023 tilanteeseen. Liiketoimintayksiköiden tulevaisuuden kassavirrat on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina, joiden laatiminen on edellyttänyt arvioiden käyttämistä. Suomen Kuntaliitto ry:n taseessa tytäryhtiön osakkeiden arvo 1.1.2023 oli 35,3 miljoonaa euroa.

Kassavirtaennusteissa FCG-konsernin liikevaihdon arvioidaan ensimmäisten kahden tarkastelukauden aikana pienenevän keskimäärin 19 % ja tarkastelukauden seuraavina vuosina kasvavan noin 4 % vuosittain ja liikevoiton olevan noin 4 %. Jäännösarvon kasvuennuste on 2 %. Vuoden 2023 laskelmassa on käytetty 9,55 % diskonttokorkoa. Laskelmassa kerrytettävä kokonaisrahamaäärä on 20,9 miljoonaa euroa. Tästä seuraa tarve FCG:n osakkeiden arvon alaskirjaukseen Kuntaliitto Holding Oy:n taseessa. Alaskirjattava määrä on 14,0 miljoonaa euroa. Saman suuruinen alaskirjaus tehtiin myös Suomen Kuntaliitto ry:n taseessa kohdistuen Kuntaliitto Holding Oy:n osakkeiden arvoon. Tilikau-

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

den lopussa Suomen Kuntaliitto ry:n taseessa tytäryhtiön osakkeiden arvo on 21,3 miljoonaa euroa.

Kuntaliiton tilinpäätöksen tulos on 9,6 miljoonaa euroa alijäämäinen (+0,8 miljoonaa euroa).

Taseen loppusumma 31.12.2023 oli 108,5 miljoonaa euroa (133,4 miljoonaa euroa), josta oma pääoma on 103,1 miljoonaa euroa (108,2 miljoonaa euroa). Suomen Kuntaliitto ry:llä ei ollut vuonna 2023 rahoituslaitoslainoja. Kassavirta ja maksuvalmius olivat koko vuoden 2023 erinomaiset. Tarkemmat tiedot Kuntaliiton taloudesta löytyvät vuoden 2023 tilinpäätöksestä.

Kuntaliiton vuosikertomus 2023

Helsinki 2024

**KUNTA
LIITTO**

Iira Ainiala

Kuntaliiton pienten kuntien neuvottelukunta

Toimintakertomus 2023

Vuosi oli helmikuussa 2022 asetetun neuvottelukunnan toinen toimintavuosi. Neuvottelukunnan puheenjohtajana on toiminut Olga Oinas-Panuma Pudasjärveltä ja varapuheenjohtajana Ilpo Kärkkäinen Sonkajärveltä. Neuvottelukunnan toiminnasta ja käytännön järjestelyistä vastasi erityisasiantuntija Taina Väre yhdessä varatoimitusjohtaja Timo Reinan kanssa.

Neuvottelukunnan kokoukset

Pienten kuntien neuvottelukunnan keskeisenä tehtävänä on välittää tietoa pienkuntien erityisongelmista liiton edunvalvonta- ja kehittämistoiminnan pohjaksi. Juoksevien asioiden lisäksi kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita, mm. TE2024-uudistuksen etenemistä, kuntataloutta sekä käynnissä olevia muita uudistuksia. Vuonna 2023 neuvottelukunta kokoontui 3 kertaa. Vuonna 2023 päätettiin puheenjohtajiston toimesta jatkaa aiempaan vuonna hyväksi havaittua käytäntöä siitä, että kokouksiin voivat osallistua varsinaisten jäsenten lisäksi myös varajäsenet. Loppusyksystä 2023 järjestettiin matkakokous Helsingissä hybriditoteutuksena ja sen yhteydessä järjestettiin ensimmäistä kertaa pienten kuntien luottamushenkilöjohdolle suunnattu ”pienkuntapäivä” Kuntatalolla.

Neuvottelukunnan kokous 1/2023, 19.4.2023, klo 17.00–19.01, Teams

Varatoimitusjohtaja Timo Reinan puheenvuoro Kuntaliiton ajankohtaisista asioista

- Keskusteltiin erityisesti TE24-uudistukseen liittyvistä asioista. Käytiin läpi sakkomaksujen määräytymisperiaatteita ja äänivaltaleikkuria. Keskeiseksi asiaksi pienten kuntien kannalta keskustelussa nousi työllisyysalueiden muotoutuminen ja sitä kautta myös välimatkat. Uudistuksessa tärkeää on sijoittaa toimipisteet oikein, jotta palvelut saadaan lähemmäksi asiakkaita, mutta tämä voi muodostua ongelmaksi erityisesti harvaan asutuilla alueilla, joissa työllisyysalueen sisällä etäisyydet voivat olla useita satoja kilometrejä. Kysymyksiä herättävät myös keskittämisen uhka ja digitalisaatio. Lisäksi huomionarvoista on se, miten henkilöstön siirto onnistuu niin, että myös osaaminen siirtyy samalla. Kuntaliitto on valmistelemassa uudistuksen tiimoilta muutostukea, joka käynnistyy myöhemmin samana vuonna.
- Hyvinvointialueiden ja kuntien tilanne puhututti myös. Timo totesi hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n toiminnan olevan nyt täysin alueiden käsissä eikä Kuntaliitolla ole siihen mahdollisuuksia vaikuttaa. Sote-kiinteistöt aiheuttavat ongelmia.

Pienkunta-asiat ja maaseudun kehittäminen

- Sovittiin, että edellisenä vuonna aloitettua työtä Kuntaliiton maaseutu- ja pienkuntapainopisteiden päivittämisen tiimoilta jatketaan niin, että valmis, päivitetty painopistepaperi käsitellään pienkuntapäivillä loppusyksystä 2023. Tämä ei toteutunut Kuntaliiton tilapäisen resurssivajeen vuoksi.

Neuvottelukunnan ajankohtaiset asiat

- Vuoden 2022 toimintakertomus sovittiin toimitettavaksi eteenpäin Kuntaliiton hallituksen käsittelyä varten.
- Vuoden 2023 toiminnasta keskusteltiin toimintasuunnitelman pohjalta, Taina Väre esitteli päivitetyn toimintasuunnitelman.
- Keskusteltiin pienten kuntien luottamushenkilöjohdolle suunnatuista ”pienkuntapäivistä”, jotka järjestetään ensimmäisen kerran syksyllä 2023. Alun perin päivät piti järjestää jo alkuvuodesta, mutta Kuntaliiton muutosneuvottelut lykkäsivät järjestämistä. Kustannukset katetaan neuvottelukunnan budjetista. Keskusteluissa käytiin läpi tilaisuuden ajankohtaa (lokakuun loppu tai marraskuun alku), hybridijärjestelyjä, neuvottelukunnan kokouksen järjestämistä tilaisuuden yhteydessä sekä mahdollisia käsiteltäviä teemoja, kuten turvallisuus, valmius ja varautuminen, digitalisaatio sekä osallistuminen ja lainsäädännön vaatimukset.
- Neuvottelukunta esitti toiveen puheenjohtajalle vierailusta eduskuntaan.

Neuvottelukunnan kokous 2/2023, 06.09.2023, klo 17.00–18.21, Teams

Varatoimitusjohtaja Timo Reinan puheenvuoro Kuntaliiton ajankohtaisista asioista

- Timo Reina esitteli Kuntaliiton havaintoja hallitusohjelmasta. Keskustelussa nousi esiin esimerkiksi Kymenlaakson VOS-osuuksien korjaukset, kiinteistöky symykset ja maapohja-asiat, hallitusohjelman raju kohtelu pienten kuntien suuntaan sekä Keski-Suomen talouden tasapainon ongelmat ja kriisikuntamenettelyn uhka; millaisina vaihtoehtoina virkamiesyhteistyö ja kuntaliitokset näyttäytyvät?

Neuvottelukunnan ajankohtaiset asiat

- Neuvottelukunta järjestää marraskuussa kaksipäiväisen tilaisuuden, jonka ensimmäinen päivä on neuvottelukunnan kokouspäivä ja toinen päivä on hybridinä järjestettävä seminaaripäivä pienten kuntien luottamushenkilöjohdolle.
- Riitta Nevasola esitteli ohjelmaluonnoksen liittyen pienkuntapäiviin 16.-17.11.2023. Keskusteltiin ohjelmaluonnoksesta ja käytännön asioista neuvottelukunnan kokousmatkan osalta.

- Toivottiin 17.11.2023 pienkuntapäivän ohjelmaan pieniä kuntia kiinnostavaa valokuitu -aiheista alustusta, esimerkkinä mainittiin Valokuitunen Oy.

Neuvottelukunnan kokous 3/2023, 16.11.2023 klo 14.00–15.59 (Oodi, kokoustila Kuutio, Helsinki ja Teams)

Ennen kokousta neuvottelukunnan jäsenet osallistuivat puheenjohtajan kutsumana eduskunnan esittelykierrokselle. Kokouksen jälkeen jäsenet osallistuivat Oodin esittelykierrokselle ja illalliselle.

Varatoimitusjohtaja Timo Reinan puheenvuoro Kuntaliiton ajankohtaisista asioista

- Keskusteltiin hallitusohjelman kirjauksesta normien purkuun liittyen, käyttäen esimerkkinä muun muassa Kuntaliiton aiemmin tekemää aloitetta etäopetuksen mahdollistamisesta perusopetuksessa. Myös purkuavustuksen paluuta tyhjäksi jäävien sote-kiinteistöjen osalta sekä ”veroprosentti-shoppailua” pienten kuntien asukasmäärän vähentäjänä käytiin läpi.
- TE24-uudistus herätti huolta sen työn vastaanottovelvoitteen ja pakkomuuton osalta, myös huomioitavaa, että tilastot eivät tunnista työkykyä, joten sen vuoksi tilastoissa on työkyvyttömiä, jotka eivät kuuluisi työvoimatilastoon. Keskusteltiin ja täsmennettiin kunnan työllistämismäärävelvoitetta sekä työttömän velvollisuudesta hakea työtä. Lisäksi todettiin, että SOTU-uudistus on tärkeä tässäkin asiassa.

Erityisasiantuntija Olli Riikosen puheenvuoro kuntatalouden ajankohtaisista asioista

- Olli Riikonen kertoi monipuolisesti erilaisista kuntatalouden ajankohtaisista asioista.

Pienkunta-asiat ja maaseudun kehittäminen

- Taina Väre kertoi, että niin harvaan asuttujen alueiden parlamentaarinen työryhmä, saaristoasiain neuvottelukunta kuin alueellisen uudistumisen neuvottelukunta (AUNE) ovat saaneet kaikki uudet kokoonpanot ja aloittaneet työnsä.

Kuntaliiton ruotsinkielinen neuvottelukunta

Toimintakertomus 2023

Ruotsinkielisessä neuvottelukunnassa on 15 jäsentä. Neuvottelukuntaa johtaa puheenjohtaja. Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Vähintään yhden jäsenen tulee edustaa Ahvenanmaan kuntia. Uusi neuvottelukunta aloitti toimintansa huhtikuussa 2022, ja sen toimikausi on 2022–2025. Vuonna 2022 ruotsinkielisen neuvottelukunnan puheenjohtajana on toiminut kansanedustaja Mikko Ollikainen (RKP). Neuvottelukunnan sihteerinä on toiminut ruotsinkielisten asioiden yksikön kehittämispäällikkö Oscar Ohlis. Vuonna 2023 neuvottelukunta piti neljä kokousta: kaksi kokousta Kuntatalolla ja kaksi etäkokousta.

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan tehtävät

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan tehtävänä on vaikuttaa siihen, että ruotsin- ja kaksikieliset kunnat saavat tarvitsemansa palvelut. Neuvottelukunta voi myös pyynnöstä antaa lausuntoja Kuntaliiton päättävälle elimille ruotsin- ja kaksikielisiä kuntia koskevista asioista. Lisäksi neuvottelukunnan tehtävänä on seurata Kuntaliiton ruotsinkielistä toimintaa.

Toiminta 2023

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan jäsenet ovat Kuntaliiton ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa käsitelleet kuntien toimintaan liittyviä kielikysymyksiä. Toiminta on keskittynyt kielellisiin oikeuksiin ja kuntien mahdollisuuksiin vahvistaa näitä oikeuksia toiminnassaan.

Ruotsinkielinen neuvottelukunta on vuonna 2023 käsitellyt muun muassa työ- ja elinkeinouudistukseen, kunnan ja hyvinvointialueen välisiin yhdyspintoihin, kunnan talouteen, normien purkamiseen sekä ruotsinkieliseen kotoutumiseen liittyviä asioita.

Ruotsinkielinen neuvottelukunta on myös keskustellut ja ottanut kantaa Kuntaliiton kaksikielisyyteen liittyviin kysymyksiin, muun muassa ruotsalaisen neuvottelukunnan jatkuvuuteen. Uusi ruotsinkielisen toiminnan ohjausryhmä aloitti toimintansa vuonna 2023 ja kokoontui kerran kuukaudessa. Ryhmässä on edustajia kaikista Kuntaliiton yksiköistä.

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan jäsenet 2023

Varsinaiset jäsenet

Mikko Ollikainen, puheenjohtaja
Peter Sjöqvist, varapuheenjohtaja
Bella Alén
Johan Bardy
Mona Boström
Nina Fellman
Camilla Grundström
Nina af Hällström
Christoffer Ingo
Runa Ismark
Björn Månsson
Anders Sandlin
Frida Sigfrids
Lisen Sundqvist
Terhi Vörlund-Wallenius

Henkilökohtaiset varajäsenet

Monica Sirén-Aura
Anette Karlsson
Laila Andersson
Rikard Bjurström
Stefan Törnqvist
Elias Lindström
Kai Alajoki
Rasmus Lundén
Anne-Mie Ranta
Joakim Horsma
Karin Palmén
Eva Lillmangs
Tom Liljestränd
Tomy Wass
Tomas Björkroth

Puolue

RKP
SDP
RKP
RKP
Kok.
Ahvenanmaa
SDP
RKP
RKP
RKP
RKP
RKP
RKP
Vas.
RKP

